

Ειδική έκθεση

Ψηφιακές πληρωμές στην ΕΕ

Πρόοδος προς ασφαλέστερες, ταχύτερες και φθηνότερες πληρωμές, παρά τα εναπομένοντα κενά

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-VI
Εισαγωγή	01-11
Το τοπίο των ψηφιακών πληρωμών στην ΕΕ	01-07
Καθήκοντα και αρμοδιότητες	08
Το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τις ψηφιακές πληρωμές	09-11
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	12-15
Παρατηρήσεις	16-102
Παρατηρείται πρόοδος όσον αφορά το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τις ψηφιακές πληρωμές, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν κενά σχετικά με τις παρεμβάσεις στις τιμές και την ανοικτή τραπεζική	16-59
Η Επιτροπή επανεξέτασε διεξοδικά την οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών	18-22
Οι παρεμβάσεις στις τιμές, εφόσον δεν σχεδιαστούν σωστά, μπορεί να συνιστούν κίνδυνο για την αποδοτική λειτουργία της αγοράς ψηφιακών πληρωμών της ΕΕ	23-44
Έλλειψη τυποποίησης και ανεπαρκείς ρυθμίσεις παρακολούθησης στην ανοικτή τραπεζική	45-59
Οι αδυναμίες στην παρακολούθηση και τη συλλογή δεδομένων εμποδίζουν την Επιτροπή να αξιολογήσει τον αντίκτυπο των πολιτικών για τις ψηφιακές πληρωμές	60-77
Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή δεν έχει καθορίσει δείκτες για τη μέτρηση της ταχύτητας, του κόστους, της προσβασιμότητας και της διαφάνειας των πληρωμών σε επίπεδο ΕΕ, ούτε έχει θέσει τιμές-στόχο	62-63
Οι δράσεις της Επιτροπής έχουν κάποια δυνατότητα να βελτιώσουν τη διαφάνεια, την ταχύτητα και το κόστος των πληρωμών, αλλά τα αποτελέσματα δεν είναι ακόμη σαφή	64-71
Η Επιτροπή διέθετε περιορισμένα δεδομένα για να αξιολογήσει αν οι καταναλωτές έχουν πράγματι πρόσβαση σε ταχύτερες και λιγότερο δαπανηρές πληρωμές	72-77

Η Επιτροπή υλοποίησε τις περισσότερες δράσεις της στρατηγικής πληρωμών λιανικής του 2020, αλλά οι καθυστερήσεις ήταν συχνές και οι στόχοι δεν επιτεύχθηκαν σε όλες τις περιπτώσεις **78-102**

Με τις ενέργειες της Επιτροπής όσον αφορά την εξακρίβωση της ταυτότητας των πελατών οι πληρωμές κατέστησαν ασφαλέστερες, αλλά επίκεινται προκλήσεις **81-88**

Παρά τις δράσεις της Επιτροπής, εξακολουθούν να γίνονται διακρίσεις βάσει της τοποθεσίας του λογαριασμού της πληρωμής **89-96**

Στον τομέα της εποπτείας, έως τώρα η δράση της Επιτροπής έχει αποβεί άκαρπη ως προς τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εντός της ΕΕ **97-102**

Συμπεράσματα και συστάσεις **103-109**

Παραρτήματα

Παράρτημα I — Το όραμα της Επιτροπής για τις πληρωμές λιανικής της ΕΕ

Παράρτημα II – Πρόσφατες μελέτες σχετικά με τις επιβαρύνσεις των εμπόρων

Παράρτημα III — Βασικές δράσεις που αξιολογήθηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου

Παράρτημα IV — Συστάσεις των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την εποπτεία των υπηρεσιών πληρωμών

Συντομογραφίες

Γλωσσάριο

Απαντήσεις της Επιτροπής

Χρονογραμμή

Κλιμάκιο ελέγχου

Σύνοψη

I Ο όρος «ψηφιακές πληρωμές» αναφέρεται στην ηλεκτρονική ανταλλαγή χρηματικών ποσών, συχνά μέσω φορητών συσκευών ή ψηφιακών διαύλων, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών με κάρτα. Οι ψηφιακές πληρωμές προάγουν την οικονομική ανάπτυξη, καθώς παρέχουν πρόσβαση σε τραπεζικές υπηρεσίες, τονώνουν τις δαπάνες και διευκολύνουν το διεθνές εμπόριο. Μεταξύ 2017 και 2023, η αξία των ψηφιακών πληρωμών για τις λιανικές πωλήσεις στην ΕΕ υπερδιπλασιάστηκε, υπερβαίνοντας το 1 τρισεκατομμύριο ευρώ ετησίως. Η ΕΕ οφείλει να διευκολύνει τις ψηφιακές πληρωμές, καθώς είναι καθοριστικές για την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ, ιδίως σε διασυνοριακό επίπεδο.

II Στόχος του εν προκειμένω ελέγχου ήταν να εξεταστεί η προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά τις ψηφιακές πληρωμές. Ειδικότερα, εξετάσαμε αν το ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις για ασφαλέστερες, ταχύτερες και φθηνότερες ψηφιακές πληρωμές στην ΕΕ. Μεταξύ άλλων, αξιολογήσαμε αν η Επιτροπή ανέλυσε τον τρόπο με τον οποίο το κανονιστικό πλαίσιο και οι δράσεις της επηρέασαν την ενωσιακή αγορά για υπηρεσίες πληρωμών. Επιπλέον, αξιολογήσαμε αν η Επιτροπή υλοποίησε αποτελεσματικά τις δράσεις που καθορίζονται στη στρατηγική της για τις πληρωμές λιανικής. Μέσω των παρατηρήσεων και συστάσεων που διατυπώνουμε επιδίωξή μας είναι να συμβάλουμε στις τρέχουσες και τυχόν μελλοντικές νομοθετικές προτάσεις αναφορικά με τις υπηρεσίες πληρωμών.

III Συνολικά, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η προσέγγιση της ΕΕ έχει βοηθήσει τις ψηφιακές πληρωμές να γίνουν ασφαλέστερες, ταχύτερες και φθηνότερες. Ωστόσο, εντοπίσαμε δύο βασικές πτυχές του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ, οι οποίες απαιτούν περαιτέρω προσοχή εν προκειμένω:

- Πρώτον, τα κριτήρια αξιολόγησης της καταλληλότητας των παρεμβάσεων στις τιμές είναι ασαφή, ενώ δεν προβλέπεται η περιοδική επανεξέτασή τους.
- Δεύτερον, εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στο νομικό πλαίσιο όσον αφορά την κοινοχρησία στοιχείων λογαριασμών.

IV Επιπλέον, ο αντίκτυπος των πολιτικών της ΕΕ σε σχέση με τις ψηφιακές πληρωμές παραμένει σε μεγάλο βαθμό άγνωστος, καθώς η Επιτροπή δεν έχει αναπτύξει αποτελεσματικό σύστημα παρακολούθησης και, κυρίως, δεν διαθέτει πρόσβαση στα σχετικά στοιχεία.

V Τέλος, διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή έχει υλοποιήσει το μεγαλύτερο μέρος των δράσεων που καθορίζονται στη στρατηγική της για τις ψηφιακές πληρωμές και οι οποίες, ωστόσο, δεν εκπλήρωσαν σε κάθε περίπτωση πλήρως τους στόχους τους. Εξακολουθούν να υπάρχουν διακρίσεις βάσει της τοποθεσίας του λογαριασμού της πληρωμής, παρότι η Επιτροπή έχει εντείνει τις προσπάθειές της για την καταπολέμησή τους. Στον τομέα της εποπτείας, η δράση της Επιτροπής ως προς τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικές χώρες της ΕΕ δεν έχει αποφέρει καρπούς.

VI Βάσει των προαναφερόμενων ευρημάτων, συνιστούμε στην Επιτροπή:

- να καθορίσει σαφή κριτήρια σχετικά με τις παρεμβάσεις της ΕΕ στις τιμές στον τομέα των ψηφιακών πληρωμών και να τα επανεξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα·
- να αναπτύξει και να εφαρμόσει στρατηγική για τα δεδομένα παρακολούθησης στον τομέα των ψηφιακών πληρωμών·
- να προτείνει δείκτες επιδόσεων και να θέσει τιμές-στόχους για τις ψηφιακές πληρωμές·
- να εξαλείψει τις διακρίσεις που βασίζονται στην τοποθεσία του λογαριασμού της πληρωμής με βελτιωμένους κανόνες επιβολής και να αναλύσει τους εικονικούς λογαριασμούς·
- να εντείνει τις προσπάθειες για την επίτευξη ισότιμων όρων ανταγωνισμού όσον αφορά τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και την εποπτεία.

Εισαγωγή

Το τοπίο των ψηφιακών πληρωμών στην ΕΕ

01 Ο όρος «ψηφιακές πληρωμές» αναφέρεται στην ηλεκτρονική ανταλλαγή χρηματικών ποσών, συχνά μέσω φορητών συσκευών ή ψηφιακών διαύλων. Οι ψηφιακές πληρωμές μπορούν να περιλαμβάνουν διάφορα μέσα πληρωμών, όπως κάρτες, μεταφορές πίστωσης ή εφαρμογές πληρωμών, όπως τα ψηφιακά πορτοφόλια. Εν γένει, κάθε διαδικασία ψηφιακής πληρωμής περιλαμβάνει τρία κύρια στάδια (βλέπε [γράφημα 1](#)).

Γράφημα 1 – Κύρια στάδια της διαδικασίας πληρωμής

Πηγή: ΕΕΣ, με βάση γραφικό υλικό από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ.

02 Την τελευταία δεκαετία, οι ψηφιακές πληρωμές καταγράφουν πρωτοφανή άνοδο, αναδιαμορφώνοντας τον τρόπο με τον οποίο πρόσωπα και επιχειρήσεις προβαίνουν σε χρηματοοικονομικές συναλλαγές. Η ευκολία, η ταχύτητα και η ασφάλεια που προσφέρουν οι μέθοδοι ψηφιακών πληρωμών έχουν εκτινάξει την υιοθέτησή τους σε παγκόσμιο επίπεδο. Αυτό διευκολύνεται εν μέρει από την εκτεταμένη διαθεσιμότητα φορητών συσκευών σε ολόκληρη την ΕΕ και την πρόοδο στις τεχνολογίες πληρωμών. Οι ψηφιακές πληρωμές προάγουν την οικονομική ανάπτυξη καθώς παρέχουν πρόσβαση σε τραπεζικές υπηρεσίες, τονώνουν τις δαπάνες και διευκολύνουν το διεθνές εμπόριο.

03 Οι σημαντικότεροι παράγοντες του τομέα είναι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών (ΠΥΠ). Ο κύριος ρόλος αυτών των εταιρειών, οι οποίες είναι συνήθως τράπεζες και ιδρύματα πληρωμών, είναι να δίνουν στον πληρωτή ή στον δικαιούχο πληρωμής τη δυνατότητα να πραγματοποιεί πληρωμές και να διαβιβάζει μηνύματα πληρωμής με τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκτέλεση των συναφών πράξεων

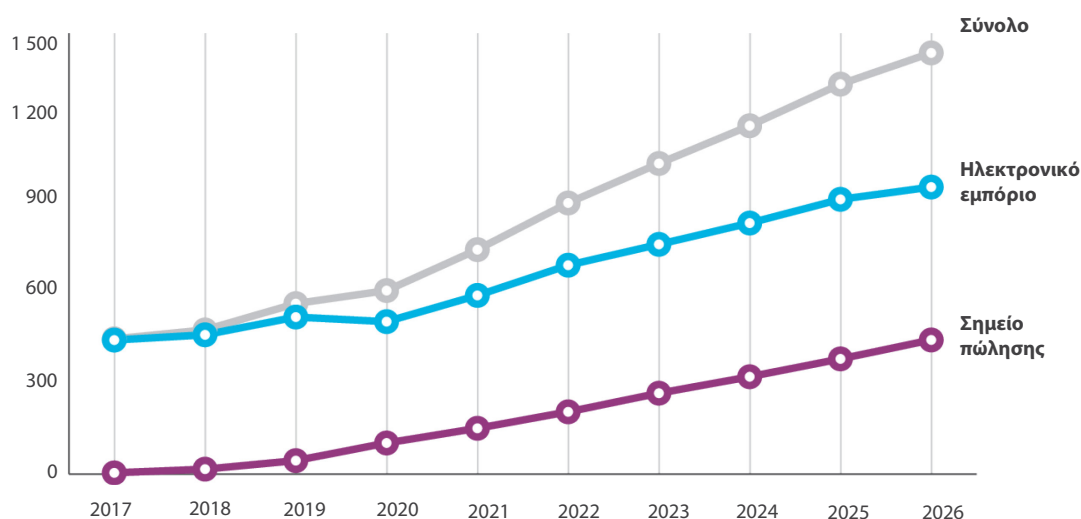
(βλέπε [γράφημα 1](#)). Ίδρυμα πληρωμών είναι οντότητα της οποίας κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα είναι η παροχή υπηρεσιών πληρωμών.

04 Η νομοθεσία της ΕΕ κατοχυρώνει την ελευθερία εγκατάστασης και την ελευθερία παροχής υπηρεσιών. Οι ελευθερίες αυτές παρέχουν στους ΠΥΠ το δικαίωμα να παρέχουν τις υπηρεσίες μέσω αντιπροσώπων ή να ιδρύουν υποκαταστήματα σε άλλα κράτη μέλη. Δίνουν επίσης τη δυνατότητα στους ΠΥΠ που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σε ένα κράτος μέλος της ΕΕ να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε ολόκληρη την ΕΕ χωρίς να χρειάζονται χωριστή άδεια σε κάθε χώρα. Τον Ιούνιο του 2023, στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο υπήρχαν καταχωρισμένα 3 926 τράπεζες, 844 υποκαταστήματα τραπεζών, 2 929 ιδρύματα πληρωμών και 179 υποκαταστήματα ιδρυμάτων πληρωμών¹.

05 Η αξία των ψηφιακών πληρωμών για το ηλεκτρονικό εμπόριο και το εμπόριο σε φυσικό σημείο πώλησης υπερδιπλασιάστηκε μεταξύ 2017 και 2023 (βλέπε [γράφημα 2](#)) και προβλέπεται να συνεχίσει να αυξάνεται.

Γράφημα 2 – Ψηφιακές πληρωμές στο ηλεκτρονικό εμπόριο και συναλλαγές στα σημεία πώλησης για την ΕΕ των 27

(δισεκατ. ευρώ)

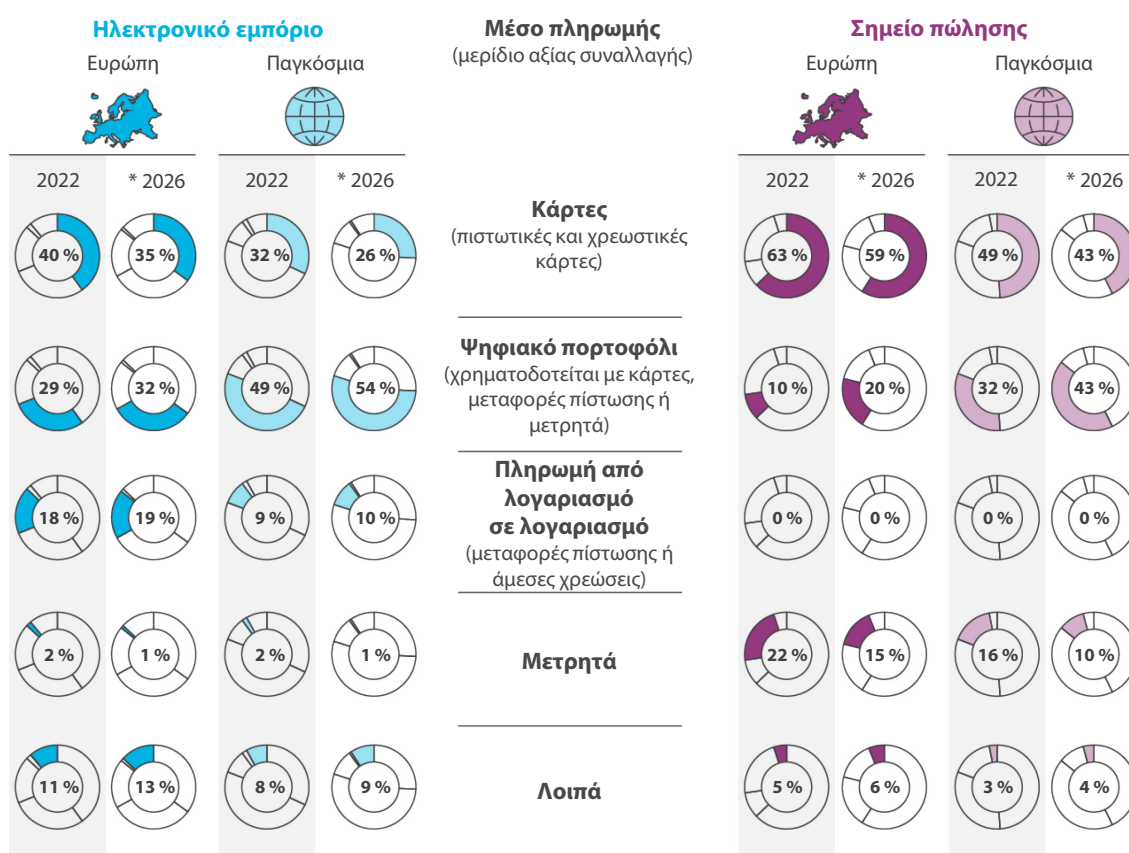

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των στοιχείων της Statista.

¹ Μητρώο ιδρυμάτων πληρωμών και μητρώο πιστωτικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένων ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος και τρίτων παρόχων, Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών.

06 Παραδοσιακά, οι πληρωμές με κάρτα κυριαρχούν στις πληρωμές λιανικής στην Ευρώπη. Το 2022 οι πληρωμές με κάρτα αντιπροσώπευαν (ανά αξία συναλλαγής) το 40 % των πληρωμών ηλεκτρονικού εμπορίου και το 63 % των πληρωμών στα σημεία πώλησης (βλέπε [γράφημα 3](#)). Το δεύτερο εξάμηνο του 2022, το 54 % όλων των πληρωμών με κάρτα στη ζώνη του ευρώ αντιστοιχούσε σε ανέπαφες συναλλαγές (δηλαδή οι πελάτες δεν χρειάζεται να εισάγουν ή να σαρώνουν τις κάρτες τους κατά την πληρωμή)². Καθώς η αξία των πληρωμών μέσω ψηφιακών πορτοφολιών αυξάνεται δυναμικά, τα μετρητά χάνουν τη σημασία τους.

Γράφημα 3 – Μερίδιο της αξίας συναλλαγών ανά μέσο πληρωμών

* πρόβλεψη

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της έκθεσης Global Payments Report της FIS για το 2023.

07 Η ευρωπαϊκή αγορά καρτών συνίσταται σε δύο διακριτά τμήματα: τις εγχώριες πληρωμές και τις διασυνοριακές πληρωμές. Τα εθνικά και τα διεθνή συστήματα καρτών ανταγωνίζονται μεταξύ τους για συναλλαγές στις εγχώριες αγορές. Στην ΕΕ υπάρχουν έξι εθνικά συστήματα: Bancontact (Βέλγιο), CB (Γαλλία), Girocard (Γερμανία), PagoBancomat (Ιταλία), MultiBanco (Πορτογαλία) και Dankort (Δανία). Με

² Πύλη δεδομένων, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (16 Νοεμβρίου 2023).

εξαίρεση το PagoBancomat (Ιταλία), όλα αυτά τα εθνικά συστήματα αντιστοιχούν στη συντριπτική πλειονότητα των εγχώριων συναλλαγών στις αντίστοιχες δικαιοδοσίες τους³. Τα διεθνή συστήματα καρτών κατέχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στη διασυνοριακή αγορά πληρωμών. Η Visa και η Mastercard είναι μακράν τα σημαντικότερα διεθνή συστήματα καρτών, με μερίδιο σχεδόν 90 %⁴.

Καθήκοντα και αρμοδιότητες

08 Στην αγορά πληρωμών, οι αρμοδιότητες κατανέμονται μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών:

- Οι εξουσίες της Επιτροπής αφορούν κυρίως την εισήγηση νομοθετικών πράξεων. Η Επιτροπή προτείνει την έκδοση οδηγιών και κανονισμών για τη διασφάλιση της εναρμόνισης σε όλα τα κράτη μέλη, δίνοντας προτεραιότητα στην κατοχύρωση της ασφάλειας των πληρωμών και της προστασίας των καταναλωτών. Υπεύθυνη για την πολιτική αυτή είναι η Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών (ΓΔ FISMA). Η Επιτροπή είναι επίσης επιφορτισμένη με την επιβολή των κανόνων ανταγωνισμού για τη διατήρηση της ακεραιότητας της ενιαίας αγοράς της ΕΕ και την πρόληψη της διατάραξης του ανταγωνισμού. Στις βασικές αρμοδιότητες συγκαταλέγονται ο εντοπισμός αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμφωνιών και καταχρήσεων δεσπόζουσας θέσης στην αγορά από επιχειρήσεις και η επιβολή κυρώσεων για αυτές, η επιβολή κυρώσεων για πράξεις συγκέντρωσης που βλάπτουν τον ανταγωνισμό, η προώθηση της ελευθέρωσης της αγοράς και η παρακολούθηση των κρατικών παρεμβάσεων. Οι αρμοδιότητες αυτές ανήκουν στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (ΓΔ COMP). Σε περίπτωση στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, η Επιτροπή μπορεί επιπλέον να προτείνει νομοθεσία, παραδείγματος χάριν να παρέμβει στον καθορισμό επιβαρύνσεων και τελών για τους ΠΥΠ. Τα μέτρα αυτά είναι γνωστά ως παρεμβάσεις στις τιμές.

³ Statista, [Market share of international and domestic payment card schemes in 14 countries in Europe, 2022](#) και ΕΚΤ, [Card payments in Europe – current landscape and future prospects: a Eurosystem perspective, 2019](#).

⁴ Statista, [Market share of Visa, Mastercard, American Express, Diners Club, 2022](#).

- Τα κράτη μέλη της ΕΕ είναι αρμόδια για την ενσωμάτωση των οδηγιών της ΕΕ στην εθνική νομοθεσία. Οι οικείες εθνικές αρμόδιες αρχές χορηγούν άδεια λειτουργίας στους ΠΥΠ και τους εποπτεύουν.
- Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) είναι αρμόδια για την ανάπτυξη τεχνικών προτύπων, κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεων σχετικά με τις υπηρεσίες και τα συστήματα πληρωμών και διασφαλίζει την εποπτική σύγκλιση μεταξύ των ΕΑΑ.

Το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τις ψηφιακές πληρωμές

09 Το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τις ψηφιακές πληρωμές αποτελείται από διάφορες νομικές πράξεις (βλέπε [πλαίσιο 1](#)).

Πλαίσιο 1

Οι κύριες νομικές πράξεις στον τομέα των ψηφιακών πληρωμών

Οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD): Το 2007, με την πρώτη οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών, (PSD1) καθιερώθηκε ορισμός για τις υπηρεσίες πληρωμών και τους ΠΥΠ. Κύριος στόχος της οδηγίας ήταν να ενθαρρύνει τον ανταγωνισμό, μεταξύ άλλων επιτρέποντας στα ιδρύματα πληρωμών να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών. Κατά την επανεξέταση της οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD2) το 2015, το πεδίο εφαρμογής της διευρύνθηκε με την προσθήκη νέων τύπων υπηρεσιών πληρωμών, όπως η εκκίνηση πληρωμών από τρίτους ή οι πληροφορίες λογαριασμού. Επιπλέον, με την PSD2 θεσπίστηκαν αυστηρότερα μέτρα ασφαλείας για τις ψηφιακές πληρωμές και προωθήθηκε μεγαλύτερη διαφάνεια.

Κανονισμός για τον Ενιαίο Χώρο Πληρωμών σε ευρώ (ΕΧΠΕ): Με τον κανονισμό, ο οποίος εκδόθηκε το 2012 και τροποποιήθηκε το 2024, επιδιώκεται η δημιουργία ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής αγοράς ηλεκτρονικών πληρωμών σε ευρώ εντός της ΕΕ. Θεσπίζονται κανόνες για τις (άμεσες) μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις. Με τον κανονισμό αυτό προβλέπεται επίσης η χρήση του διεθνούς αριθμού τραπεζικού λογαριασμού (IBAN).

Κανονισμός για τις διασυνοριακές πληρωμές (CBPR2): Με τον αναθεωρημένο κανονισμό, ο οποίος εκδόθηκε το 2019, επιδιώκεται η διευκόλυνση της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς και η άρση των εμποδίων μεταξύ των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών. Ο κανονισμός εφαρμόζεται στις διασυνοριακές πληρωμές που εκφράζονται σε ευρώ ή στα εθνικά νομίσματα άλλων συμμετεχόντων κρατών μελών (Σουηδία και Ρουμανία). Απαιτεί από τους ΠΥΠ να επιβάλλουν ίδια χρέωση για τις διασυνοριακές και τις εγχώριες πληρωμές.

Κανονισμός για τις διατραπεζικές προμήθειες (IFR): Σκοπός του κανονισμού, ο οποίος εκδόθηκε το 2015, είναι η δημιουργία ενιαίας αγοράς για τις πληρωμές με κάρτα και η πρόληψη των περιορισμών του ανταγωνισμού. Με τον κανονισμό θεσπίζονται ομοιόμορφες τεχνικές και επιχειρηματικές απαιτήσεις για τις πράξεις πληρωμής με κάρτα στην ΕΕ.

10 Μετά την επανεξέταση της PSD2, τον Ιούνιο του 2023 η Επιτροπή πρότεινε νέο κανονισμό σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών (PSR) και μια τροποποιημένη οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD3). Στον PSR καθορίζονται διατάξεις για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των πληρωμών, τη βελτίωση της ανταλλαγής δεδομένων πληρωμών, την ενίσχυση των δικαιωμάτων των καταναλωτών και την εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ τραπεζών και ΠΥΠ. Στην τροποποιημένη οδηγία περιλαμβάνονται κυρίως διατάξεις σχετικά με τη χορήγηση

αδειών λειτουργίας και την εποπτεία των ΠΥΠ. Τον Ιούλιο του 2024 η νομοθετική διαδικασία για τις δύο πράξεις δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί.

11 Το 2020 η Επιτροπή παρουσίασε μια **στρατηγική πληρωμών λιανικής** για την ΕΕ, παραθέτοντας το όραμά της για την ανάπτυξη του τομέα. Οι στόχοι της ΕΕ που κατοχυρώνονται στη στρατηγική είναι η παροχή ποικίλων, υψηλής ποιότητας λύσεων πληρωμών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, η στήριξη ανταγωνιστικών ευρωπαϊκών λύσεων πληρωμών και η βελτίωση των διασυνοριακών πληρωμών με τρίτες χώρες για την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ. Στη στρατηγική προσδιορίζονται τέσσερις βασικοί πυλώνες, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν τους κύριους τομείς δράσης (βλέπε **παράρτημα I**). Καθορίζονται 40 βασικές δράσεις, συμπεριλαμβανομένων 38 δράσεων σχετικά με τις ψηφιακές πληρωμές.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

12 Στόχος του παρόντος ελέγχου ήταν να εξεταστεί η προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά τις ψηφιακές πληρωμές. Στο πλαίσιο αυτό, επικεντρωθήκαμε στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των πληρωμών, η οποία τελικά πρέπει να εξυπηρετεί τους καταναλωτές. Στην ανάλυσή μας εξετάζονται οι επιπτώσεις των πολιτικών της ΕΕ για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (ΠΥΠ, έμποροι και καταναλωτές). Ειδικότερα, εξετάσαμε αν:

- το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ θέτει τις κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε η ΕΕ να επιτύχει τον στόχο της για ασφαλέστερες, ταχύτερες και φθηνότερες ψηφιακές πληρωμές. Στο πλαίσιο αυτό, εστίασαμε σε βασικές πτυχές, όπως η διαδικασία επανεξέτασης από την Επιτροπή της οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD2), οι παρεμβάσεις στις τιμές στην αγορά και οι διατάξεις για την κοινοχρησία των δεδομένων λογαριασμών πληρωμών. Ελέγξαμε ιδίως τη συνέπεια και την αιτιολόγηση αυτών των δράσεων·
- η Επιτροπή αξιολόγησε τον τρόπο με τον οποίο το κανονιστικό πλαίσιο και οι δράσεις της επηρέασαν την αγορά υπηρεσιών πληρωμών της ΕΕ. Προς τούτο, εστίασαμε στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο σε σχέση με το κόστος, την ταχύτητα, την πρόσβαση και τη διαφάνεια των ψηφιακών πληρωμών·
- η Επιτροπή υλοποίησε αποτελεσματικά τις δράσεις που καθορίζονται στη [στρατηγική της για τις πληρωμές λιανικής](#). Η εξέταση περιλάμβανε επισκόπηση της κατάστασης και της ταχύτητας υλοποίησης 35 δράσεων που σχετίζονται με τις ψηφιακές πληρωμές. Επιπλέον, αναλύσαμε διεξοδικά εννέα βασικές δράσεις που αφορούν τρία θέματα: i) αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας πελάτη, ii) διακρίσεις στους λογαριασμούς πληρωμών και iii) εποπτεία των υπηρεσιών πληρωμών.

13 Με τις παρατηρήσεις και τις συστάσεις που προκύπτουν από τον έλεγχό μας, στόχος μας είναι να παρέχουμε στοιχεία για τις τρέχουσες και τυχόν μελλοντικές νομοθετικές προτάσεις που αφορούν τις υπηρεσίες πληρωμών. Η παρούσα έκθεση επιδιώκει επίσης να συμβάλει στην εξεύρεση της αναγκαίας ισορροπίας στην πολιτική της ΕΕ μεταξύ, αφενός, της εξασφάλισης του ελεύθερου ανταγωνισμού προς όφελος του οικοσυστήματος πληρωμών και, αφετέρου, της παρέμβασης, όπου αυτό είναι αναγκαίο (βλέπε σημείο [07](#)). Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τις ολιγοπωλιακές αγορές και

αποβλέπει στην προστασία των καταναλωτών ή στην αποκατάσταση της ατελειών της αγοράς.

14 Ο έλεγχός μας κάλυψε την περίοδο από το 2013 (συμπεριλαμβανομένων των προπαρασκευαστικών εργασιών για την PSD2 και τον κανονισμό για τις διατραπεζικές προμήθειες) έως το τέλος του 2023. Ο εν προκειμένω έλεγχος δεν κάλυψε τον διακανονισμό των πληρωμών (παραδείγματος χάριν, το σύστημα διακανονισμού πληρωμών T2 της ΕΚΤ), ούτε την εποπτεία των συστημάτων διακανονισμού πληρωμών (βλέπε [γράφημα 1](#)), τα οποία αποεπιλέχθηκαν βάσει ανάλυσης κινδύνου. Ομοίως, δεν κάλυψε τη [νομοθετική πρόταση](#) της Επιτροπής για τη θέσπιση του νομικού πλαισίου για ένα πιθανό ψηφιακό ευρώ. Για λόγους πληρότητας, στην ανάλυσή μας συμπεριλάβαμε τη νομοθετική πρόταση για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD3/PSR).

15 Οι ελεγκτικές εργασίες μας στην Επιτροπή περιλάμβαναν εξέταση των εσωτερικών και δημόσιων εγγράφων και συνεντεύξεις βάσει ερωτηματολογίου με υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών (ΓΔ FISMA) και της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (ΓΔ COMP). Επίσης, συνομιλήσαμε με εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων μερών, μεταξύ άλλων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ), την Εθνική Τράπεζα της Ιταλίας και την εθνική αρχή ανταγωνισμού της Γερμανίας, καθώς και με παρόχους υπηρεσιών πληρωμών (ΠΥΠ), εμπορικές ενώσεις και ενώσεις καταναλωτών. Επιπλέον, διενεργήσαμε δύο έρευνες μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και των εθνικών αρμόδιων αρχών. Τέλος, πραγματοποιήσαμε συγκριτική ανάλυση με άλλες χώρες (ιδίως το Ηνωμένο Βασίλειο και την Αυστραλία).

Παρατηρήσεις

Παρατηρείται πρόοδος όσον αφορά το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τις ψηφιακές πληρωμές, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν κενά σχετικά με τις παρεμβάσεις στις τιμές και την ανοικτή τραπεζική

16 Για την αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων στην αγορά πληρωμών της ΕΕ απαιτείται ένα ολοκληρωμένο κανονιστικό πλαίσιο για τις ψηφιακές πληρωμές. Το εν λόγω πλαίσιο πρέπει να περιλαμβάνει την υποβολή προτάσεων για νομοθεσία και την επανεξέταση της νομοθεσίας με σκοπό τη στήριξη ενός καινοτόμου και ανταγωνιστικού περιβάλλοντος για τις αγορές πληρωμών.

17 Εξετάσαμε την πληρότητα του πλαισίου μέσω επισκόπησης των εργασιών της Επιτροπής επί βασικών νομοθετικών φακέλων κατά τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου. Πρώτον, αξιολογήσαμε την επανεξέταση της PSD2 από την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένης επανεξέτασης της εκτίμησης επιπτώσεων, στην οποία βασίζεται η πρόταση, και των διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Στη συνέχεια, εξετάσαμε τη μεθοδολογία της ΕΕ για τις παρεμβάσεις στις τιμές και αναλύσαμε λεπτομερώς δύο τέτοιες παρεμβάσεις, το ανώτατο όριο διατραπεζικής προμήθειας για τις πληρωμές με κάρτα και την απαγόρευση πρόσθετων χρεώσεων για τη χρήση ορισμένων μέσων πληρωμών. Επιλέξαμε αυτές τις δύο παρεμβάσεις στις τιμές με κριτήριο τη σημασία τους, δεδομένων των μεταβαλλόμενων συνθηκών της αγοράς. Τέλος, αναλύσαμε τις υφιστάμενες και προτεινόμενες νομοθετικές λύσεις για την ανοικτή τραπεζική, οι οποίες επιτρέπουν την πρόσβαση σε δεδομένα λογαριασμών πληρωμών.

Η Επιτροπή επανεξέτασε διεξοδικά την οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών

18 Το 2022, η Επιτροπή ξεκίνησε την επανεξέταση της εφαρμογής και των επιπτώσεων της PSD2. Η επανεξέταση έπρεπε να είχε υλοποιηθεί ήδη από το 2021, αλλά δεν πραγματοποιήθηκε εγκαίρως λόγω της καθυστερημένης μεταφοράς της οδηγίας από ορισμένα κράτη μέλη στο εθνικό τους δίκαιο και, κατά συνέπεια, λόγω καθυστέρησης στην εφαρμογή των σχετικών διατάξεων.

19 Ως αποτέλεσμα της επανεξέτασης, το 2023 η Επιτροπή υπέβαλε νομοθετική πρόταση με στόχο τη βελτίωση του πλαισίου πληρωμών στην ΕΕ. Πέραν της τροποποιημένης οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος (η PSD3), η Επιτροπή πρότεινε επίσης κανονισμό για τις υπηρεσίες πληρωμών στην ΕΕ (εφεξής «ο PSR»). Οι κανονισμοί της ΕΕ εφαρμόζονται άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη χωρίς να απαιτούνται εθνικά μέτρα εφαρμογής, ενώ για τις οδηγίες της ΕΕ τα κράτη μέλη πρέπει να ενσωματώσουν τις διατάξεις τους στο εθνικό δίκαιο εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου. Διαπιστώσαμε ότι η πρόταση για δύο χωριστές νομοθετικές πράξεις σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών αποτελεί βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Ο καθορισμός των κανόνων για τους ΠΥΠ και τους καταναλωτές σε έναν κανονισμό είναι πιθανό να εξασφαλίσει συνεκτικότερη εφαρμογή στα κράτη μέλη.

20 Οι νομοθετικές προτάσεις για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD3/PSR) συνοδεύθηκαν από ολοκληρωμένη **εκτίμηση επιπτώσεων**, η οποία κάλυψε όλα τα κύρια θέματα που αποτέλεσαν αντικείμενο της επανεξέτασης. Η **Επιτροπή Ρυθμιστικού Ελέγχου**, ανεξάρτητη υπηρεσία στο εσωτερικό της Επιτροπής, εξέτασε το έγγραφο και το αξιολόγησε θετικά. Μολονότι η Επιτροπή και η EAT πραγματοποίησαν προφορικές συζητήσεις σχετικά με τη **γνώμη της EAT**, τα αποτελέσματα δεν τεκμηριώθηκαν επισήμως.

21 Το πεδίο εφαρμογής της ίδιας της επανεξέτασης ήταν ως επί το πλείστον ολοκληρωμένο, καλύπτοντας όλα τα βασικά ζητήματα που έθεσαν τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ορισμένα κενά στους τομείς των παρεμβάσεων στις τιμές και της ανοικτής τραπεζικής (βλέπε σημεία **23-59**).

22 Η διαδικασία επανεξέτασης περιλάμβανε δημόσιες και στοχευμένες διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, στο πλαίσιο των οποίων η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από τα σημαντικότερα εξ αυτών. Επιπλέον, η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη των εθνικών αρχών στο πλαίσιο της **ομάδας εμπειρογνομόνων της Επιτροπής για θέματα τραπεζών, πληρωμών και ασφαλίσεων**. Επισημαίνεται εν προκειμένω ότι οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού δεν αποτελούν μέρος αυτής της ομάδας εμπειρογνομόνων. Δεν κλήθηκαν ειδικά για να συμμετάσχουν στις δημόσιες διαβουλεύσεις, αλλά μπορούσαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους ως μέρος του ευρύτερου κοινού. Μόνο η γερμανική Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Συμπράξεων αξιοποίησε αυτήν την ευκαιρία αυτή (βλέπε σημείο **41**). Η Επιτροπή συνέταξε σύνοψη των παρατηρήσεων των ενδιαφερόμενων μερών και της ανάλυσής της.

Οι παρεμβάσεις στις τιμές, εφόσον δεν σχεδιαστούν σωστά, μπορεί να συνιστούν κίνδυνο για την αποδοτική λειτουργία της αγοράς ψηφιακών πληρωμών της ΕΕ

Τα κριτήρια αξιολόγησης της καταλληλότητας των παρεμβάσεων στις τιμές είναι ασαφή, ενώ δεν προβλέπεται η περιοδική επανεξέτασή τους.

23 Ο ανοικτός και ανόθευτος ανταγωνισμός εντός της εσωτερικής αγοράς αποτελεί πρωταρχικό στόχο που κατοχυρώνεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ⁵. Γενικά, η παρέμβαση στις τιμές είναι ένα μέτρο βάσει του οποίου απαιτείται η προσφορά προϊόντος ή υπηρεσίας στην αγορά σε τιμή προκαθορισμένη από τις δημόσιες αρχές. Με βάση τη βιβλιογραφία, οι παρεμβάσεις στις τιμές θεωρούνται ως μία από τις πλέον περιοριστικές μορφές παρέμβασης στην αγορά. Ωστόσο, μπορούν να δικαιολογηθούν για διάφορους λόγους, όπως βάσει κοινωνικών παραμέτρων ή εξαιτίας των αστοχιών της αγοράς. Οι παρεμβάσεις της ΕΕ στις τιμές αποσκοπούν, παραδείγματος χάριν, στην αποκατάσταση στρεβλώσεων στην αγορά καρτών ή στη δημιουργία περιβάλλοντος που βοηθά την πρόσβαση καινοτόμων υπηρεσιών πληρωμών σε ευρύτερη αγορά⁶.

24 Στον τομέα των ψηφιακών πληρωμών, η νομοθεσία της ΕΕ προβλέπει διάφορες παρεμβάσεις στις τιμές (βλέπε [πλαίσιο 2](#)).

⁵ ΣΛΕΕ, άρθρα 101-109.

⁶ Dunne, N., *Regulating prices in the EU*, 2018.

Πλαίσιο 2

Σημαντικότερες παρεμβάσεις της ΕΕ στις τιμές που αφορούν την αγορά ψηφιακών πληρωμών

- 1) **Το ανώτατο όριο διατραπεζικής προμήθειας για τις πληρωμές με κάρτα:** Η διατραπεζική προμήθεια καταβάλλεται από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών (ΠΥΠ) που αποδέχεται την πληρωμή με κάρτα στον ΠΥΠ που εκδίδει την κάρτα. Η προμήθεια αυτή περιορίζεται στο 0,2 % της αξίας πληρωμής για τις συναλλαγές με καταναλωτικές χρεωστικές κάρτες και στο 0,3 % για τις συναλλαγές με καταναλωτικές πιστωτικές κάρτες⁷.
- 2) **Η απαγόρευση πρόσθετων χρεώσεων για τις πληρωμές με κάρτα και τις πληρωμές του ΕΧΠΕ:** Απαγορεύεται στους εμπόρους να επιβάλλουν πρόσθετες χρεώσεις στις συναλλαγές με καταναλωτικές κάρτες στις οποίες εφαρμόζεται ανώτατο όριο διατραπεζικής προμήθειας και στις μεταφορές πίστωσης του ΕΧΠΕ και στις άμεσες χρεώσεις του ΕΧΠΕ⁸.
- 3) **Η δωρεάν παροχή ανοικτής τραπεζικής:** Οι κάτοχοι δεδομένων λογαριασμών υποχρεούνται να διατηρούν τουλάχιστον μία διεπαφή για ασφαλή επικοινωνία προς χρήση από τρίτους παρόχους. Οι κάτοχοι δεδομένων λογαριασμών δεν λαμβάνουν προμήθεια ή αποζημίωση για τη χρήση αυτών των διεπαφών από τρίτους παρόχους⁹.
- 4) **Η ισότητα τιμών στις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ:** Οι επιβαρύνσεις που επιβάλλονται από έναν ΠΥΠ σε χρήστη υπηρεσιών πληρωμών για τις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ πρέπει να είναι οι ίδιες με τις χρεώσεις που επιβάλλονται για τις αντίστοιχες εθνικές πληρωμές¹⁰.

Πηγή: ΕΕΣ.

25 Οι ακατάλληλα σχεδιασμένες παρεμβάσεις στις τιμές ενέχουν τον κίνδυνο αναποτελεσματικής λειτουργίας των ΠΥΠ ή στρέβλωσης της προσφοράς και της ζήτησης, με αποτέλεσμα εντέλει να ζημιώνονται οι καταναλωτές και οι έμποροι. Ωστόσο, οι βασικές νομικές πράξεις για τις ψηφιακές πληρωμές δεν προσδιορίζουν σαφή κριτήρια για την αξιολόγηση του αν και υπό ποιες συνθήκες οι παρεμβάσεις αυτές είναι δικαιολογημένες ή για πόσο χρονικό διάστημα πρέπει να εφαρμόζονται.

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/751, άρθρα 3 και 4.

⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366, άρθρο 62.

⁹ Αυτόθι, άρθρα 66 και 67.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1230, άρθρο 3.

26 Επιπλέον, για καμία από τις παρεμβάσεις στις τιμές για τις ψηφιακές πληρωμές δεν προβλέπεται χρονικό όριο. Γενικά, οι διάφορες νομικές βάσεις προβλέπουν τη διενέργεια επανεξέτασης άπαξ και εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, όπως συμβαίνει για το ανώτατο όριο διατραπεζικής προμήθειας και για την ισότητα των τιμών για τις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ (βλέπε [πλαίσιο 2](#))¹¹. Για τη δεύτερη περίπτωση, η Επιτροπή δεν έχει ακόμη προβεί στην απαιτούμενη επανεξέταση, παρόλο που αυτή έπρεπε να είχε γίνει το 2022.

27 Ωστόσο, δεν υπάρχει νομική υποχρέωση διενέργειας περιοδικών επανεξετάσεων για καμία από τις παρεμβάσεις στις τιμές. Επιπλέον, δεν διευκρινίζονται τα δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται για τη διενέργεια των εν λόγω επανεξετάσεων. Λαμβανομένου υπόψη του περιοριστικού χαρακτήρα των παρεμβάσεων στις τιμές, αυτό μπορεί να δημιουργήσει τον κίνδυνο μη εντοπισμού και διατήρησης ακατάλληλων μέτρων, τα οποία εντέλει αποβαίνουν εις βάρος των καταναλωτών, των εμπόρων ή των ΠΥΠ.

Δεν αξιολογούνταν επαρκώς ούτε οι θετικές συνέπειες από τον καθορισμό ανώτατων ορίων για τις διατραπεζικές προμήθειες ούτε η ορθότητα του ύψους τους

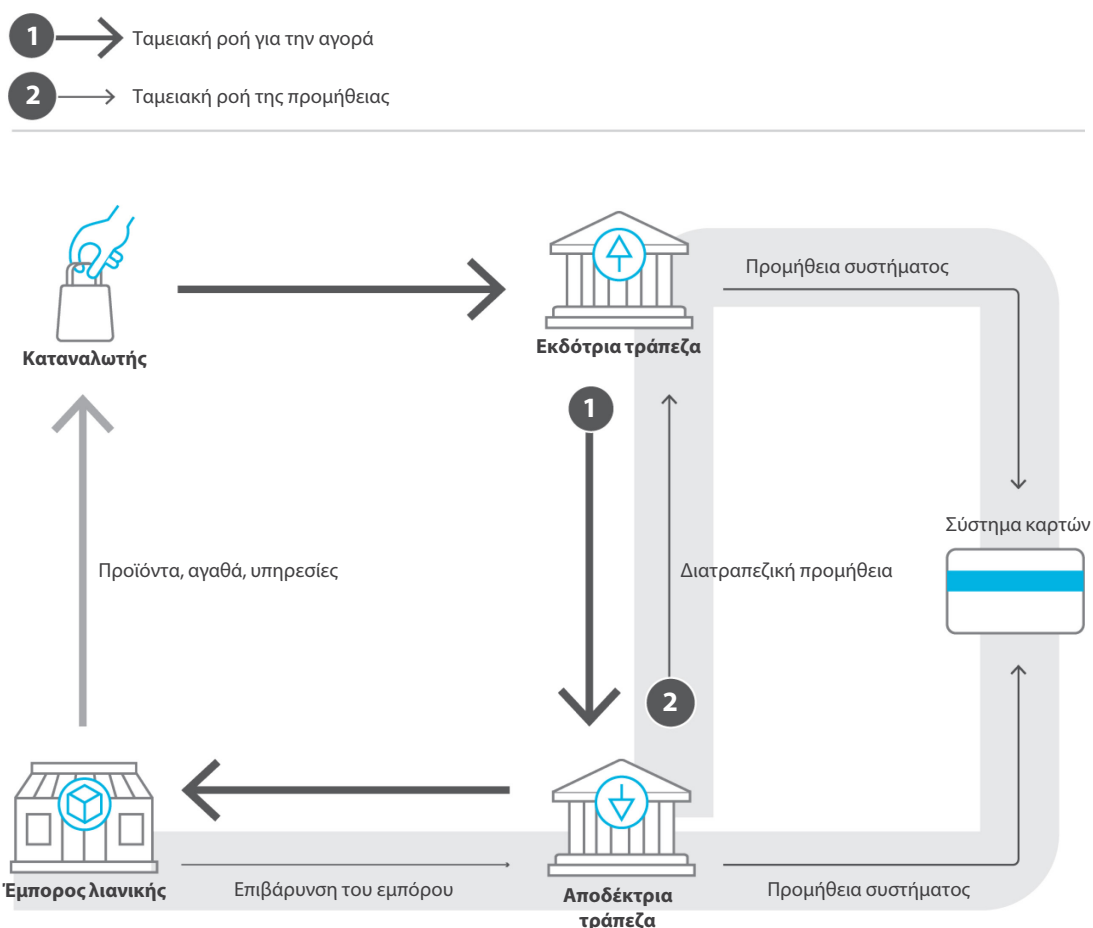
28 Μια τυπική ταμειακή ροή με τη χρήση κάρτας περιλαμβάνει διάφορα είδη προμηθειών (βλέπε [γράφημα 4](#)):

- 1) **Σε πρώτο στάδιο**, ο ΠΥΠ που αποδέχεται την κάρτα (παραδείγματος χάριν, η τράπεζα που εξυπηρετεί ηλεκτρονικό κατάστημα) καταβάλλει **διατραπεζική προμήθεια** στον ΠΥΠ που έχει εκδώσει την κάρτα (παραδείγματος χάριν, στην τράπεζα που έχει εκδώσει κάρτα στον πελάτη).

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/751, άρθρο 17, κανονισμός (ΕΕ) 2021/1230, άρθρο 14.

- 2) Σε **δεύτερο στάδιο**, τόσο οι εκδότες όσο και οι αποδέκτες ΠΥΠ **καταβάλλουν προμήθειες για το σύστημα παροχής υπηρεσιών** στις διεθνείς εταιρείες που εκμεταλλεύονται το δίκτυο καρτών.
- 3) **Τέλος**, ο έμπορος (λόγου χάριν, ένα ηλεκτρονικό κατάστημα) **καταβάλλει προμήθεια για την παροχή υπηρεσιών** στον αποδέκτη ΠΥΠ (στην τράπεζα που εξυπηρετεί το σύστημα πληρωμών του). Οι εν λόγω επιβαρύνσεις καλύπτουν τις διατραπεζικές προμήθειες, τις προμήθειες συστημάτων, τις προμήθειες διεκπεραίωσης που καταβάλλονται από τον ΠΥΠ που αποδέχεται την κάρτα και το περιθώριο κέρδους του αποδέκτη. Λόγω της απαγόρευσης της πρόσθετης χρέωσης, οι έμποροι δεν μπορούν να χρεώσουν απευθείας στους πελάτες τα έξοδα αυτά. Συμπεριλαμβάνουν όμως τις προμήθειες πληρωμών στις τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών ως συνολική προσαύξηση.

Γράφημα 4 – Ταμειακές ροές σε τυπική πληρωμή με κάρτα

Αποδέκτρια τράπεζα = τράπεζα του εμπόρου λιανικής / δικαιούχου πληρωμής, η οποία αποδέχεται την πληρωμή με κάρτα.

Εκδότρια τράπεζα = τράπεζα του καταναλωτή/πληρωτή, η οποία εκδίδει την κάρτα.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει γραφικού υλικού που παρείχε η Επιτροπή.

29 Το 2023, η αξία του ηλεκτρονικού εμπορίου και των συναλλαγών στο σημείο πώλησης (POS) ανερχόταν σε περί τα 1 150 δισεκατομμύρια ευρώ¹². Εκτίμησή μας είναι ότι περί το 80 % του ποσού αυτού αντιστοιχεί σε πράξεις πληρωμών με κάρτα. Υπολογίζουμε επίσης ότι ο συνολικός όγκος των διατραπεζικών προμηθειών που κατέβαλαν οι αποδέκτες ΠΥΠ στους εκδότες ΠΥΠ στην ΕΕ για αυτές τις συναλλαγές ήταν 2 με 3 δισεκατομμύρια ευρώ (λαμβάνοντας ως δεδομένο διατραπεζική προμήθεια μεταξύ 0,2 % και 0,3 %), οι ετήσιες προμήθειες για το σύστημα παροχής υπηρεσιών σχεδόν 1 δισεκατομμύριο ευρώ (λαμβάνοντας ως μέση προμήθεια για το σύστημα 0,1 %) και η προμήθεια για την παροχή υπηρεσιών που κατέβαλαν οι έμποροι μεταξύ 5 και 6 δισεκατομμύρια ευρώ (λαμβάνοντας ως δεδομένο μέση προμήθεια παροχής υπηρεσιών 0,6 %). Τελικά, η προμήθεια για την παροχή υπηρεσιών στους εμπόρους βαρύνει τους καταναλωτές.

30 Το ανώτατο όριο διατραπεζικής προμήθειας εμπλέκεται με τις συμβατικές ελευθερίες των ιδιωτικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην αγορά πληρωμών. Ο κανονισμός για τις διατραπεζικές προμήθειες προβλέπει ανώτατα όρια για τις προμήθειες αυτές (βλέπε [πλαίσιο 2](#)) ως απόκριση σε συγκεκριμένη κατάσταση που είχε διαμορφωθεί στην αγορά καρτών πληρωμής, κατά την οποία ο ανταγωνισμός μεταξύ των δικτύων καρτών για την εξασφάλιση ΠΥΠ ως εκδοτών των καρτών τους είχε επιφέρει αύξηση και όχι μείωση των διατραπεζικών προμηθειών¹³. Στόχος ήταν η μείωση των διατραπεζικών προμηθειών, που αποτελούν την κύρια συνιστώσα των επιβαρύνσεων των εμπόρων και οι οποίες τελικά καταβάλλονται από τους εμπόρους στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.

31 Προκειμένου να καθορίσει το ανώτατο όριο των προμηθειών, η Επιτροπή εφάρμοσε πρώτα τη θεωρία της «δοκιμής του αδιάφορου εμπόρου»¹⁴ στο πλαίσιο της πολιτικής ανταγωνισμού. Σκοπός της συγκεκριμένης δοκιμής είναι να προσδιοριστεί το κατάλληλο ύψος των διατραπεζικών προμηθειών, με καθορισμό του επιπέδου στο οποίο ο μέσος έμπορος θα δεχόταν πληρωμή με κάρτα από μη τακτικό πελάτη (π.χ. τουρίστα) που επιθυμεί να πληρώσει με κάρτα¹⁵. Στο πλαίσιο αυτό, υποτίθεται ότι η διατραπεζική προμήθεια αποτελεί την κύρια συνιστώσα των επιβαρύνσεων των εμπόρων. Συγκεκριμένα, μετά την [απόφαση της Επιτροπής](#)

¹² Statista.

¹³ SWD(2013) 288 final τόμος 1 και τόμος 2.

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/751, αιτιολογική σκέψη 20.

¹⁵ Πηγή: Górká, J., *Merchant indifference test application – A case for revising interchange fee level in Poland*, 2014 και Rochet, J., Tirole, J., *Must-take cards: Merchant discounts and avoided costs*, 2011.

του 2007 σχετικά με τις διατραπεζικές προμήθειες της MasterCard και κατόπιν των σχετικών [συζητήσεων του 2009](#) με την Επιτροπή, η δοκιμή του αδιάφορου εμπόρου αποτέλεσε τη βάση για τις αναλήψεις υποχρεώσεων MasterCard και την [απόφασης ανάληψης δεσμεύσεων για τη VISA του 2010](#).

32 Το 2015, τα ανώτατα όρια των προμηθειών που είχαν καθοριστεί στο πλαίσιο των προαναφερόμενων αποφάσεων της Επιτροπής συμπεριλήφθηκαν επίσης στον [κανονισμό για τις διατραπεζικές προμήθειες](#). Επιπλέον, προκειμένου να επιβεβαιώσει το ύψος των ανώτατων ορίων, η Επιτροπή πραγματοποίησε [έρευνα σχετικά με τα έξοδα των εμπόρων](#). Ωστόσο, η έρευνα δεν περιλάμβανε τους μικρούς εμπόρους και, γενικά, δεν παρείχε αιτιολόγηση για το συγκεκριμένο ύψος του ανώτατου ορίου προμήθειας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό για τις διατραπεζικές προμήθειες.

33 Τον Ιούνιο του 2020, η Επιτροπή δημοσίευσε μια *ad hoc* έκθεση¹⁶ κατόπιν της επανεξέτασης του [κανονισμού για τις διατραπεζικές προμήθειες](#). Η εν λόγω έκθεση βασίστηκε σε δεδομένα που ίσχυαν στα μέσα του 2017, το οποίο σημαίνει ότι τα στοιχεία που εξετάστηκαν κάλυπταν περίοδο μόνο 24 μηνών, η οποία θεωρούμε ότι είναι υπερβολικά σύντομη για την παροχή ολοκληρωμένων αποτελεσμάτων όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του κανονισμού για τις διατραπεζικές προμήθειες. Στην έκθεση αυτή, Η Επιτροπή έκρινε ικανοποιητικές τις συνέπειες του καθορισμού ανώτατων ορίων για τις προμήθειες, καθώς υπήρχαν κάποιες αρχικές ενδείξεις ότι το ύψος των επιβαρύνσεων των εμπόρων έβαινε μειούμενο μετά την καθιέρωση των ανώτατων ορίων για τις προμήθειες. Βάσει πρόσφατων μελετών, ωστόσο, και τουλάχιστον σε ορισμένα κράτη μέλη, καταγράφονται επιβαρύνσεις που υπερβαίνουν σημαντικά το ανώτατο όριο των διατραπεζικών προμηθειών, αν και όλες αυτές οι μελέτες έχουν ορισμένους περιορισμούς (βλέπε [παράρτημα II](#)). Ένα άλλο βασικό εύρημα που προέκυψε από την επανεξέταση ήταν ότι ο αριθμός και η αξία των πληρωμών με κάρτα αυξάνονται διαρκώς σε ολόκληρη την ΕΕ. Η αύξηση αποδόθηκε, μεταξύ άλλων, στην εφαρμογή του κανονισμού για τις διατραπεζικές προμήθειες, καθώς αντανακλούσε την υψηλότερη αποδοχή καρτών από τους εμπόρους, εν μέρει λόγω των χαμηλότερων διατραπεζικών προμηθειών.

34 Στην εν λόγω έκθεση, η Επιτροπή ανέφερε επίσης ότι ορισμένοι τομείς, όπως η αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα ανώτατα όρια προμήθειας και της πιθανής καταστρατήγησης αυτών, απαιτούν βελτιωμένη συλλογή δεδομένων και ενισχυμένη παρακολούθηση για τη στήριξη της συνεχούς αυστηρής επιβολής. Επιπλέον, σημείωνε ότι απαιτούνταν περισσότερος χρόνος για να πραγματοποιούνται τα πλήρη αποτελέσματα του κανονισμού για τις διατραπεζικές προμήθειες λόγω της

¹⁶ SWD(2020) 118 final, σ. 3.

περιορισμένης περιόδου εφαρμογής του, του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα των συμβάσεων και των πρόσφατων εξελίξεων στην αγορά.

35 Επιπλέον, τον Φεβρουάριο του 2024, η Επιτροπή δημοσίευσε μελέτη σχετικά με τις νέες εξελίξεις στην αγορά των πληρωμών με κάρτα. Ωστόσο, η έκθεση αναφερόταν σε ορισμένες μόνο πτυχές της εφαρμογής του κανονισμού για τις διατραπεζικές προμήθειες. Επιπλέον, λόγω της χαμηλής συμμετοχής ενδιαφερομένων, τα δεδομένα που περιείχε η έκθεση ήταν περιορισμένα¹⁷. Κατά συνέπεια, αυτή η τελευταία μελέτη δεν αποδεικνύει επαρκώς την ύπαρξη θετικών επιπτώσεων από την επιβολή ανώτατου ορίου στις διατραπεζικές προμήθειες, ούτε αν το ύψος τους είναι το βέλτιστο.

Οι λόγοι της Επιτροπής για την επιβολή απαγόρευσης πρόσθετων χρεώσεων δεν αναλύθηκαν δεόντως και δεν υποστηρίχθηκαν από συναφή εμπειρικά δεδομένα.

36 Η πρόσθετη χρέωση είναι μια πρόσθετη επιβάρυνση που επιβάλλεται επιπλέον της πραγματικής τιμής αγαθών και υπηρεσιών για τη χρήση συγκεκριμένης μεθόδου πληρωμής¹⁸. Με την απαγόρευση της πρόσθετης χρέωσης απαγορεύεται στους δικαιούχους πληρωμών, όπως στους εμπόρους, να επιβάλλουν πρόσθετες χρεώσεις στις συναλλαγές με κάρτα που υπόκεινται στο ανώτατο όριο διατραπεζικής προμήθειας και στις συναλλαγές του ΕΧΠΕ. Η λύση αυτή θα μπορούσε ενδεχομένως να λειτουργήσει προς όφελος των καταναλωτών αλλά να έχει και αρνητικές συνέπειες, καθώς μειώνει τη διαφάνεια όσον αφορά το κόστος των πληρωμών. Συνεπώς, για τη λήψη απόφασης σχετικά με την επιβολή της απαγόρευσης πρόσθετων χρεώσεων πρέπει να αναλυθούν διεξοδικά όλες οι επιπτώσεις. Η απαγόρευση θεσπίστηκε στην PSD2 και αιτιολογήθηκε με τρεις βασικούς λόγους (βλέπε [πλαίσιο 3](#)).

¹⁷ Hausemer, P., Patroclou, N., Bosch Chen, I., Gorman, N. et al., *Study on developments in card-based payment markets*, 2024.

¹⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366, άρθρο 62.

Πλαίσιο 3

Οι τρεις λόγοι για την απαγόρευση των πρόσθετων χρεώσεων¹⁹

- 1) Η ανομοιογένεια των εθνικών κανόνων για τις πρόσθετες χρεώσεις είχε προκαλέσει σύγχυση στους καταναλωτές, ιδίως όσον αφορά τις ενδοενωσιακές πληρωμές.
- 2) Υπήρξαν πολλές περιπτώσεις πρόσθετης χρέωσης σε επίπεδα υψηλότερα από το κόστος που επιβαρύνει τον έμπορο (υπερβολικές πρόσθετες χρεώσεις).
- 3) Οι επιβαρύνσεις των εμπόρων αποτελούνταν κατά κύριο λόγο από διαπραγματευτικές προμήθειες, για τις οποίες επρόκειτο να καθοριστεί ανώτατο όριο με τον κανονισμό για τις διαπραγματευτικές προμήθειες.

37 Διαπιστώσαμε ότι οι λόγοι για την επιβολή της απαγόρευσης των πρόσθετων χρεώσεων δεν τεκμηριώνονταν από επαρκή αποδεικτικά στοιχεία. Στην εκτίμηση επιπτώσεων της PSD2 από την Επιτροπή, δεν εντοπίσαμε σαφή στοιχεία που να αποδεικνύουν σύγχυση των καταναλωτών (βλέπε λόγο αριθ. 1 στο [πλαίσιο 3](#)), παραδείγματος χάριν σε έρευνες καταναλωτών. Η εκτίμηση επιπτώσεων περιλάμβανε απλώς μια γενική αναφορά σε διαφορετικούς κανόνες για τις πρόσθετες χρεώσεις στα κράτη μέλη, οι οποίοι προκαλούν σύγχυση στους καταναλωτές στο ενδοενωσιακό ηλεκτρονικό εμπόριο²⁰. Ωστόσο, τα είδη πληρωμών που αναφέρονταν στην εκτίμηση επιπτώσεων αντιπροσώπευαν μόνο το 8 % του συνόλου των πληρωμών το 2021, ποσοστό που αποτελεί μικρό μόνο μέρος των πληρωμών²¹.

38 Δεν εντοπίσαμε αξιόπιστα εμπειρικά δεδομένα που να υποστηρίζουν την άποψη ότι οι πρόσθετες χρεώσεις στην ΕΕ ήταν συστηματικά υπερβολικές κατά τον χρόνο θέσπισης της απαγόρευσης το 2015 (βλέπε λόγο αριθ. 2 στο [πλαίσιο 3](#)). Συγκεκριμένα, η ίδια η Επιτροπή αναγνώρισε ότι υπερβολικές πρόσθετες χρεώσεις καταγράφηκαν μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις²². Επιπλέον, οι υπερβολικές

¹⁹ PSD2, αιτιολογική σκέψη 66.

²⁰ SWD(2013) 288 final, σ. 25.

²¹ Στατιστικά στοιχεία πληρωμών, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (2021).

²² SWD(2013) 288 final, σ. 25 και 30.

πρόσθετες χρεώσεις για τους καταναλωτές απαγορεύονταν ήδη την περίοδο εκείνη βάσει της οδηγίας για τα δικαιώματα των καταναλωτών²³.

39 Η Επιτροπή δεν διέθετε επαρκή στοιχεία (βλέπε σημείο **34**) ούτε τεκμηριωμένη ανάλυση, προκειμένου να επιβεβαιώσει ότι οι επιβαρύνσεις των εμπόρων για το 2024 συνίσταντο κατά κύριο λόγο σε διατραπεζικές προμήθειες (βλέπε λόγο αριθ. 3 στο **πλαίσιο 3**). Στο πλαίσιο αυτό, εντοπίσαμε τρεις μελέτες (βλέπε σημείο **41** και **παράρτημα II**) από τις οποίες, παρ' όλους τους περιορισμούς, προκύπτει ότι, σε ορισμένα κράτη μέλη, οι επιβαρύνσεις των εμπόρων, πέραν των διατραπεζικών προμηθειών, ήταν σημαντικές.

40 Επιπλέον, στην ανάλυση της Επιτροπής σχετικά με την απαγόρευση των πρόσθετων χρεώσεων δεν εξετάστηκαν σε βάθος οι συνέπειες για τον ανταγωνισμό μεταξύ των διαφόρων μεθόδων πληρωμής και διαύλων διανομής (ηλεκτρονικό εμπόριο ή σημείο πώλησης). Οι πάροχοι ακριβότερων και ευρύτερα χρησιμοποιούμενων μέσων πληρωμών (παραδείγματος χάριν, πιστωτικές κάρτες) δεν έχουν κίνητρο να μειώσουν τις προμήθειες που χρεώνουν στους εμπόρους λόγω της έλλειψης διαφάνειας. Αυτό, εντέλει, επηρεάζει τις τιμές των αγαθών ή των υπηρεσιών (βλέπε **πλαίσιο 4**).

²³ Οδηγία 2011/83/ΕΕ, άρθρο 19.

Πλαίσιο 4

Απλουστευμένο παράδειγμα της απαγόρευσης πρόσθετων χρεώσεων στην πράξη

Ένας έμπορος θέλει να πουλήσει το ίδιο προϊόν για 100 ευρώ σε δύο καταναλωτές. Ο καταναλωτής Α χρησιμοποιεί πιστωτική κάρτα και ο καταναλωτής Β πληρώνει με μεταφορά πίστωσης. Ο καταναλωτής Α αποφασίζει να πληρώσει με πιστωτική κάρτα, η οποία επιφέρει επιβάρυνση εμπόρου ύψους 2 ευρώ που πρέπει να καταβάλει ο έμπορος στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, ενώ η μεταφορά πίστωσης δεν επιφέρει χρεώσεις. Για να παραμείνει ουδέτερος ως προς το κόστος, ο έμπορος πρέπει να υπολογίσει μια γενική προσαύξηση. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η προσαύξηση θα ήταν 1 % (προμήθεια 2 ευρώ / συνολικές πωλήσεις 200 ευρώ). Κατά συνέπεια, κάθε καταναλωτής καταβάλλει 101 ευρώ.

Οι αυξήσεις των τιμών λόγω του κόστους των μέσων πληρωμής δεν είναι διαφανείς για τον καταναλωτή, γεγονός που τελικά είναι πιθανό να οδηγήσει σε αυξήσεις της καθολικής προσαύξησης και συνεπώς των συνολικών τιμών.

Η πρόβλεψη της δυνατότητας πρόσθετης χρέωσης, με αποτελεσματικό έλεγχο των υπερβολικών πρόσθετων χρεώσεων, θα διαμόρφωνε την τιμή στα 102 ευρώ για τον καταναλωτή Α και στα 100 ευρώ για τον καταναλωτή Β. Η αυξημένη διαφάνεια αναμένεται να οδηγήσει σε καλύτερα τεκμηριωμένες αποφάσεις και συνεπώς σε μεγαλύτερο ανταγωνισμό στον κλάδο των πληρωμών.

Πηγή: ΕΕΣ.

41 Στο πλαίσιο των δημόσιων διαβουλεύσεων για την PSD2, η γερμανική αρχή ανταγωνισμού²⁴ διατύπωσε ανησυχίες σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό. Επίσης, στη μελέτη του 2024 που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής επισημάνθηκε ότι η διάρθρωση των προμηθειών των διεθνών συστημάτων καρτών δεν είναι διαφανής, ενώ οι αυξήσεις των προμηθειών συνδέθηκαν με την έλλειψη ανταγωνισμού²⁵.

42 Η Ρυθμιστική Αρχή Συστημάτων Πληρωμών του Ηνωμένου Βασιλείου ανέλυσε παρόμοιες αλλαγές που επέφεραν τα διεθνή συστήματα καρτών στο σύστημά τους και στις προμήθειες διεκπεραίωσης μεταξύ 2017 και 2021 προκειμένου να αποσαφηνιστούν οι ανταγωνιστικοί περιορισμοί κατά τον καθορισμό των

²⁴ [Meldungen](#), Bundeskartellamt (2 Αυγούστου 2022).

²⁵ Hausemer, P., Patroclou, N., Bosch Chen, I., Gorman, N. et al., *Study on developments in card-based payment markets*, 2024.

προμηθειών²⁶. Δεν υφίσταται παρόμοια ανάλυση για την ΕΕ, μολονότι θα συντελούσε στη βελτίωση της κατανόησης των εξελίξεων στην αγορά πληρωμών, ώστε να γίνουν τεκμηριωμένες επιλογές πολιτικής. Όπως η ΕΕ, η Αυστραλία εφαρμόζει και αυτή ανώτατο όριο στις διατραπεζικές προμήθειες. Ωστόσο, επιτρέπει την επιπλέον χρέωση των άμεσων εξόδων εντός σαφών ορίων²⁷. Οι επιβαρύνσεις των εμπόρων στην Αυστραλία έχουν μειωθεί σημαντικά από το 2005.

43 Λαμβανομένων υπόψη των αναλύσεων που είναι διαθέσιμες για την αγορά της ΕΕ, διαπιστώνουμε ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει επαρκή βάση για να ισχυριστεί ότι οι δυνητικά θετικές επιπτώσεις της απαγόρευσης των πρόσθετων χρεώσεων για τους καταναλωτές υπερσχύουν σαφώς των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων για τον ανταγωνισμό και, εντέλει, για τους ίδιους τους καταναλωτές.

Η ικανότητα της Επιτροπής να παρακολουθεί αποτελεσματικά τον αντίκτυπο των παρεμβάσεων στις τιμές επηρεάζεται από τις ρήτρες μη δημοσιοποίησης

44 Μελλοντικά, ένα βασικό πρόβλημα στην αξιολόγηση των δύο παρεμβάσεων στις τιμές που σχετίζονται με τις πληρωμές με πιστωτικές κάρτες παραμένει η έλλειψη δεδομένων για τις επιβαρύνσεις των εμπόρων και το κόστος (βλέπε σημείο 39). Το επίπεδο των εν λόγω επιβαρύνσεων εξαρτάται από το μέγεθος του εμπόρου και τους διαύλους διανομής και λαμβάνει υπόψη τόσο τους μη επαναλαμβανόμενους όσο και τους επαναλαμβανόμενους πελάτες. Ωστόσο, λόγω των ρητρών μη δημοσιοποίησης που προβλέπουν τα συστήματα καρτών, οι πληροφορίες αυτές δεν είναι διαθέσιμες στο κοινό. Δεδομένης αυτής της έλλειψης δεδομένων, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να παρακολουθήσει τις επιπτώσεις της απαγόρευσης των πρόσθετων χρεώσεων και των ανώτατων ορίων διατραπεζικής προμήθειας, ούτε να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητά τους. Σημειώνουμε ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να ζητήσει και λάβει αυτά τα στοιχεία από τον σχετικό κλάδο κάνοντας χρήση των ελεγκτικών εξουσιών της στον τομέα της πολιτικής ανταγωνισμού²⁸.

²⁶ [Market reviews](#), Payment System Regulator (Μάιος 2024).

²⁷ [Bulletin](#), Reserve Bank of Australia (15 Σεπτεμβρίου 2022).

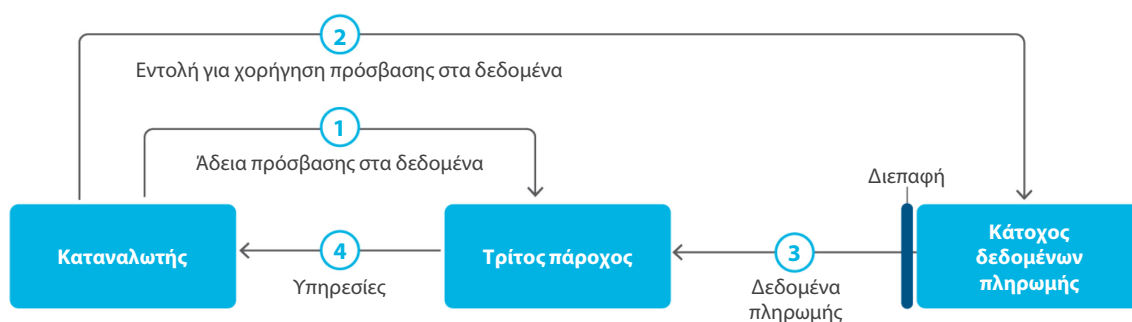
²⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 1/2003, άρθρο 17.

Έλλειψη τυποποίησης και ανεπαρκείς ρυθμίσεις παρακολούθησης στην ανοικτή τραπεζική

45 Η ανοικτή τραπεζική είναι μια έννοια κοινοχρησίας δεδομένων που υποχρεώνει τους κατόχους δεδομένων λογαριασμών, που είναι συνήθως τράπεζες, να κοινολογούν τα δεδομένα πληρωμών των πελατών σε τρίτους παρόχους. Μια σημαντική περίπτωση χρήσης για την εν λόγω κοινοχρησία δεδομένων είναι οι υπηρεσίες εκκίνησης πληρωμών, παραδείγματος χάριν όταν μια τράπεζα εγκρίνει την πρόσβαση τρίτου παρόχου στον τραπεζικό λογαριασμό πελάτη για να εκκινήσει πληρωμή για διαδικτυακές αγορές. Οι πρώτες διατάξεις σχετικά με την ανοικτή τραπεζική στην ΕΕ θεσπίστηκαν με την οδηγία [PSD2](#).

46 Η κοινοχρησία δεδομένων επιτυγχάνεται μέσω διεπαφών (βλέπε [γράφημα 5](#)), οι οποίες επιτρέπουν την ασφαλή επικοινωνία μεταξύ κατόχων δεδομένων λογαριασμών και τρίτων παρόχων. Σύμφωνα με την [PSD2](#) οι κάτοχοι δεδομένων λογαριασμών μπορούν είτε να δημιουργούν ειδικές διεπαφές —γνωστές επίσης ως διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών— είτε να επιτρέπουν τη χρήση διεπαφών πελατών. Στην τελευταία περίπτωση, ο τρίτος πάροχος συμπεριφέρεται σαν πελάτης χρησιμοποιώντας την τυποποιημένη ιστοσελίδα της τράπεζας για την πρόσβαση των πελατών στον λογαριασμό πληρωμών. Όταν τρίτος πάροχος χρησιμοποιεί τη διεπαφή πελάτη, πρέπει να προσδιορίζει σαφώς την ταυτότητά του.

Γράφημα 5 – Συνοπτική παρουσίαση της ανοικτής τραπεζικής

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που παρείχε η Επιτροπή.

47 Διαπιστώσαμε ότι από την εφαρμογή του πλαισίου ανοικτής τραπεζικής της ΕΕ προέκυψαν δύο σημαντικά ζητήματα που σχετίζονται με τον σχεδιασμό του. Πρώτον, η υποχρέωση παροχής σε τρίτους παρόχους δωρεάν πρόσβασης στα δεδομένα των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών ενδέχεται να λειτουργεί ως αντிகίνητρο για την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας από τους κατόχους δεδομένων λογαριασμών. Δεύτερον, η απουσία προτύπου για τις διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών δημιούργησε εμπόδια για τους τρίτους παρόχους που χρησιμοποιούν αυτά τα

δεδομένα. Επιπλέον, μέχρι σήμερα η ανοικτή τραπεζική εφαρμόζεται σε παρακολουθείται σε εθνικό επίπεδο.

Η επιλογή που προκρίθηκε στην PSD2 είναι η δωρεάν παροχή δεδομένων

48 Με την PSD2 θεσπίστηκε ένα μοντέλο ανοικτής τραπεζικής στο οποίο οι κάτοχοι δεδομένων λογαριασμών υποχρεούνται να παρέχουν δωρεάν τα δεδομένα πληρωμών των πελατών τους. Η Επιτροπή πρότεινε τη λύση αυτή το 2013 με βάση την παραδοχή του ελάχιστου κόστους εφαρμογής για τους κατόχους δεδομένων λογαριασμών²⁹. Ωστόσο, στο πλαίσιο της επανεξέτασης της PSD2, οι εμπειρογνώμονες που ορίστηκαν από την Επιτροπή εκτίμησαν το εφάπαξ κόστος που θα είχε για τον κλάδο η ανάπτυξη διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών περίπου σε 2,2 δισεκατομμύρια ευρώ, με ετήσιο επαναλαμβανόμενο κόστος της τάξης περίπου του 0,3 δισεκατομμυρίου ευρώ, ποσά που θα έπρεπε να καλυφθούν αμφότερα κατά κύριο λόγο από τους κατόχους δεδομένων λογαριασμών³⁰.

49 Στην εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής στην οποία βασίστηκε η PSD2, οι κάτοχοι δεδομένων λογαριασμών δήλωσαν ότι η δωρεάν παροχή ανοικτής τραπεζικής κατέπνιξε την καινοτομία όσον αφορά τόσο την ανάπτυξη μηχανισμών πρόσβασης υψηλής ποιότητας όσο και την εισαγωγή νέων λειτουργικών δυνατοτήτων³¹. Οι ανησυχίες σχετικά με την έλλειψη κινήτρων για την ανάπτυξη χαρακτηριστικών ανοικτής τραπεζικής είναι σημαντικές, καθώς τα δεδομένα που παρέχονται δωρεάν μέσω ανοικτής τραπεζικής μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τρίτους παρόχους, παραδείγματος χάριν από διαδικτυακές πλατφόρμες πωλήσεων, για την ανάπτυξη ή την ενίσχυση των δικών τους επιχειρηματικών μοντέλων.

50 Η Επιτροπή έκρινε ότι εάν επιβληθούν χρεώσεις υπηρεσίας σε τρίτους παρόχους για την ανοικτή τραπεζική, ενδέχεται να ανακύψουν διαταραχές στην αγορά³². Επιπλέον, έκρινε ότι οι χρεώσεις για την ανοικτή τραπεζική θα επηρέαζαν αρνητικά την κερδοφορία των τρίτων παρόχων και θα τους οδηγούσαν σε παύση δραστηριοτήτων. Ωστόσο, η εκτίμηση αυτή δεν βασίστηκε σε ποσοτική ανάλυση των επιπτώσεων των διαφόρων επιπέδων χρεώσεων. Επιπρόσθετα, η εκτίμηση της Επιτροπής επικεντρώθηκε μόνο σε τρίτους παρόχους και δεν κάλυψε τον αντίκτυπο

²⁹ SWD(2013) 288 final, σ. 64.

³⁰ SWD(2023) 231 final, σ. 135 και 136.

³¹ Στο ίδιο, σ. 128.

³² Αυτόθι, σ. 31.

του προτεινόμενου μοντέλου ανοικτής τραπεζικής στην κερδοφορία των κατόχων δεδομένων λογαριασμών, παρότι και οι δύο είναι κερδοσκοπικές επιχειρήσεις.

51 Σε αντίθεση με την ανοικτή τραπεζική, η Επιτροπή εξέτασε το ενδεχόμενο μιας εύλογης, ανάλογης των εξόδων, αποζημίωσης για την κοινοχρησία δεδομένων εντός του νομικού πλαισίου για την ανοικτή χρηματοδότηση, η οποία θα πρέπει να συμφωνείται μεταξύ των παραγόντων της αγοράς που συμμετέχουν σε τομεακά καθεστώτα³³. Η ανοικτή χρηματοδότηση δεν περιορίζεται στα δεδομένα των λογαριασμών πληρωμών, αλλά αναφέρεται γενικότερα στην πρόσβαση και τη χρήση δεδομένων πελατών σε ευρύ φάσμα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (π.χ. χρηματοοικονομικά δεδομένα σχετικά με τις ασφάλισεις, τις συντάξεις, τα δάνεια, τις αποταμιεύσεις και τις επενδύσεις). Το παράδειγμα αυτό καταδεικνύει τη σκοπιμότητα της θέσπισης προμηθειών στην ανοικτή τραπεζική.

Στην PSD2 δεν καθορίζεται κοινό πρότυπο για τις διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών

52 Στην PSD2 δεν καθορίζεται συμβατικό ή τεχνικό πρότυπο για τις διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών. Όπως επισημαίνει η EAT, η απουσία ενιαίου προτύπου οδήγησε στην εμφάνιση διαφορετικών λύσεων διεπαφής σε ολόκληρη την ΕΕ και συνέβαλε στον κατακερματισμό της αγοράς³⁴. Οι διεπαφές ποικίλλουν ως προς την ποιότητα και τη λειτουργικότητα, γεγονός που με τη σειρά του επηρεάζει την εμπειρία του χρήστη και τη λειτουργία των υπηρεσιών ανοικτής τραπεζικής³⁵.

53 Οι τρίτοι πάροχοι³⁶ και η EAT³⁷ έχουν εντοπίσει κατ' επανάληψη εμπόδια στην πρόσβαση σε δεδομένα μέσω διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών. Στα εμπόδια αυτά περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η ανάγκη για πολλαπλές διαδικασίες αυστηρής εξακρίβωσης ταυτότητας πελάτη, πρόσθετες εγγραφές ή η μη αυτοματοποιημένη εισαγωγή αριθμών IBAN.

³³ COM (2023) 360 final.

³⁴ EBA/Op/2022/06, σ. 86.

³⁵ SWD(2023) 231 final, σ. 14.

³⁶ PSD2 Obstacles, European Third Party Providers Association.

³⁷ EBA/Op/2020/10.

54 Στο πλαίσιο της διαδικασίας επανεξέτασης της PSD2, η EAT συνέστησε στην Επιτροπή να διερευνήσει τη σκοπιμότητα θέσπισης κοινού προτύπου διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών σε ολόκληρη την ΕΕ³⁸. Η EAT υποστήριζε ότι ένα τέτοιο κοινό πρότυπο θα είχε σημαντικά οφέλη, όπως την πιθανή μείωση των εξόδων συντήρησης και αναπροσαρμογής των διεπαφών, τον περιορισμό των φραγμών για την είσοδο στην αγορά ή την προώθηση ισότιμων όρων ανταγωνισμού. Στόχος της Επιτροπής ήταν να ελαχιστοποιήσει τις διαταραχές και να αποφύγει τις μη ανακτήσιμες δαπάνες από επενδύσεις που είχαν ήδη πραγματοποιηθεί στην ανάπτυξη διεπαφών. Ωστόσο, δεν αξιολόγησε συστηματικά τα οφέλη της ύπαρξης κοινού προτύπου διεπαφής εφαρμογών, μεταξύ άλλων όσον αφορά την εξοικονόμηση ή τις συνέργειες για τους ΠΥΠ που προκύπτουν από την εξάλειψη του κατακερματισμού της αγοράς.

55 Με τη νομοθετική πρόταση για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD3/PSR), η Επιτροπή προτίθεται να θεσπίσει ελάχιστες απαιτήσεις για τις διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών. Αυτές οι ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτουν, παραδείγματος χάριν, την ασφάλεια, τη διαθεσιμότητα και τις επιδόσεις των διεπαφών, των υπηρεσιών και των δεδομένων που πρέπει να ανταλλάσσονται. Επιπλέον, η νομοθετική πρόταση περιέχει άρθρο που προσδιορίζει τα απαγορευμένα εμπόδια στην πρόσβαση σε δεδομένα³⁹. Ενώ οι απαιτήσεις αυτές είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν γνωστά εμπόδια στην ανοικτή τραπεζική, δεν είναι αρκετά ευέλικτες ώστε να ανταποκριθούν στις μελλοντικές προκλήσεις σε έναν ιδιαίτερα δυναμικό τομέα και ενδέχεται να απαιτηθούν περαιτέρω νομοθετικές αλλαγές.

Μέχρι σήμερα η ανοικτή τραπεζική εφαρμόζεται σε παρακολουθείται σε εθνικό επίπεδο

56 Μέχρι τώρα, η εφαρμογή της ανοικτής τραπεζικής στην ΕΕ επιβάλλεται μέσω της εποπτείας από τις εθνικές αρμόδιες αρχές, ενώ η EAT είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της εποπτικής σύγκλισης (βλέπε σημείο 08).

57 Το Ηνωμένο Βασίλειο, μια χώρα που ηγείται της ανοικτής τραπεζικής σύμφωνα με διεθνή δείκτη⁴⁰, έχει αναπτύξει ισχυρότερο πλαίσιο εφαρμογής και παρακολούθησης από ό,τι η ΕΕ, το οποίο εφαρμόστηκε αρχικά στις εννέα μεγαλύτερες τράπεζες της χώρας. Ένα ειδικό όργανο, ο φορέας εφαρμογής ανοικτής

³⁸ EBA/Op/2022/06.

³⁹ COM(2023) 367 final (πρόταση PSR), άρθρα 36 και 44.

⁴⁰ The Global Open Finance Index.

τραπεζικής (Open Banking Implementation Entity, OBIE), που εν τω μεταξύ αντικαταστάθηκε από τον Open Banking Limited, ήταν υπεύθυνο για την εφαρμογή της, μεταξύ άλλων δε και για την παροχή προτύπου διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών, καθώς και για τον σχεδιασμό δομών δεδομένων και αρχιτεκτονικών ασφάλειας. Ο OBIE έχει επίσης εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές βάσει της εμπειρίας των πελατών, απευθείας προς όλους τους ενδιαφερόμενους, όπως τους ΠΥΠ και τους τρίτους παρόχους⁴¹, στις οποίες έχει συγκεντρώσει τις κανονιστικές απαιτήσεις και τις ιδέες των πελατών, με σκοπό να διευκολύνει τη χρήση της ανοικτής τραπεζικής και να αναδείξει τις βέλτιστες πρακτικές. Τέτοιες κατευθυντήριες γραμμές δεν υπάρχουν στην ΕΕ. Αντιθέτως, υπάρχουν μη δεσμευτικές γνώμες της EAT, απευθυνόμενες στις αρμόδιες εθνικές αρχές, οι οποίες καλύπτουν ορισμένα από τα ζητήματα αυτά⁴².

58 Στην PSD2 δεν προβλέπεται υποχρέωση των κατόχων δεδομένων λογαριασμών να υποβάλλουν δεδομένα σχετικά με τη διαθεσιμότητα και τις επιδόσεις των διεπαφών στις ΕΑΑ ή στην EAT. Κατά συνέπεια, δεν διατίθενται αξιόπιστα ενοποιημένα στοιχεία για την ανοικτή τραπεζική στην ΕΕ. Ωστόσο, στην πρόταση για την PSD3/ τον PSR προβλέπεται η υποχρέωση των κατόχων δεδομένων λογαριασμών να υποβάλλουν στοιχεία στις ΕΑΑ. Η EAT θα πρέπει να υποβάλλει στοιχεία στην Επιτροπή σχετικά με το μέγεθος και τη λειτουργία της αγοράς ανοικτής τραπεζικής μόνον ανά διετία. Αντίθετα, ο OBIE δημοσιεύει σε μηνιαία βάση **βασικούς δείκτες μέτρησης επιδόσεων** σχετικά με τη λειτουργία της ανοικτής τραπεζικής στο Ηνωμένο Βασίλειο από τον Μάρτιο του 2017.

59 Η Επιτροπή υπολόγισε κατ' εκτίμηση ότι, έως το 2021, λιγότεροι από το 5 % των καταναλωτών στην ΕΕ χρησιμοποιούσαν ανοικτή τραπεζική⁴³ —ποσοστό χαμηλότερο από ό,τι στο Ηνωμένο Βασίλειο (7 % τον Δεκέμβριο του 2021 και 11 % τον Οκτώβριο του 2023)⁴⁴. Ωστόσο, αυτές οι εκτιμήσεις έχουν περιορισμένη αξία, επειδή δεν υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία για τον αριθμό των χρηστών ανοικτής τραπεζικής⁴⁵. Χωρίς αξιόπιστα στοιχεία, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να αξιολογήσει την υιοθέτηση

⁴¹ Open Banking Implementation Entity, *Customer Experience Guidelines*, 2018.

⁴² EBA/OP/2020/10.

⁴³ Γωνιά του Τύπου Κεντρική ομιλία του Επιτρόπου McGuinness σε εκδήλωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τίτλο «From Open Banking to Open Finance: what does the future hold?», Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

⁴⁴ Open Banking, *Impact Report*, 2023.

⁴⁵ SWD(2023) 231 final, σ. 60.

της ανοικτής τραπεζικής ή να επαληθεύσει τις αρχικές παραδοχές της στις οποίες βασίστηκε ο αρχικός σχεδιασμός της ανοικτής τραπεζικής⁴⁶.

Οι αδυναμίες στην παρακολούθηση και τη συλλογή δεδομένων εμποδίζουν την Επιτροπή να αξιολογήσει τον αντίκτυπο των πολιτικών για τις ψηφιακές πληρωμές

60 Στη στρατηγική της Επιτροπής για τις πληρωμές λιανικής περιλαμβάνεται ο στόχος να καταστούν οι διασυνοριακές πληρωμές προς και από τρίτες χώρες ταχύτερες, οικονομικά πιο προσιτές, προσβάσιμες, διαφανείς και εύχρηστες. Επιπλέον, όπως συμφωνήθηκε σε επίπεδο G20, οι πολιτικές για τις διασυνοριακές πληρωμές πρέπει να βελτιώσουν το κόστος, την ταχύτητα, την προσβασιμότητα και τη διαφάνεια των πληρωμών λιανικής. Αναμέναμε από την Επιτροπή να έχει θέσει τιμές-στόχους προς αυτήν την κατεύθυνση, ευθυγραμμισμένες με διεθνείς τιμές-στόχους, και να παρακολουθεί με συνέπεια την πρόοδό τους για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών της.

61 Εξετάσαμε αν η Επιτροπή είχε θέσει τιμές-στόχους σχετικά με το κόστος, την ταχύτητα, την προσβασιμότητα και τη διαφάνεια των πληρωμών στην ΕΕ και αν τις χρησιμοποίησε για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των πολιτικών της. Επιπλέον, εξετάσαμε τις δράσεις της Επιτροπής που έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν τα κύρια χαρακτηριστικά των πληρωμών και, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, αξιολογήσαμε την πραγματική πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους.

⁴⁶ Αυτόθι, σ. 194.

Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή δεν έχει καθορίσει δείκτες για τη μέτρηση της ταχύτητας, του κόστους, της προσβασιμότητας και της διαφάνειας των πληρωμών σε επίπεδο ΕΕ, ούτε έχει θέσει τιμές-στόχο

62 Μέχρι τώρα, η Επιτροπή δεν έχει ορίσει ειδικούς δείκτες σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τον τρόπο μέτρησης της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των πληρωμών, ούτε έχει θέσει τιμές-στόχο για κανένα είδος πληρωμής. Ταυτόχρονα, το 2021, οι ηγέτες της G20 (συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ) ενέκριναν συγκεκριμένους δείκτες και τιμές-στόχους για τις διασυνοριακές πληρωμές, που πρέπει να επιτευχθούν έως το τέλος του 2027⁴⁷. Οι κύριοι δείκτες και τιμές-στόχοι είναι οι εξής:

- Το συνολικό μέσο κόστος των πληρωμών λιανικής δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1 %. Έως το τέλος του 2027, δεν θα πρέπει να υπάρχει κόστος που να υπερβαίνει το 3 % (δείκτης κόστους/τιμή-στόχος).
- Το 75 % των διασυνοριακών πληρωμών πρέπει να πιστώνεται εντός μίας ώρας και το υπόλοιπο εντός 1 εργάσιμης ημέρας (δείκτης ταχύτητας/τιμή-στόχος).
- Όλοι πρέπει να έχουν τουλάχιστον μία επιλογή για την αποστολή και τη λήψη διασυνοριακών ηλεκτρονικών πληρωμών (δείκτης προσβασιμότητας/τιμή-στόχος).
- Οι ΠΥΠ πρέπει να παρέχουν στους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών ελάχιστο επίπεδο πληροφόρησης σχετικά με τις διασυνοριακές πληρωμές, αναφέροντας όλες τις σχετικές επιβαρύνσεις, τον αναμενόμενο χρόνο λήψης, την κατάσταση πληρωμής και τους όρους παροχής υπηρεσίας (δείκτης διαφάνειας/τιμή-στόχος).

63 Οι στόχοι της G20 ισχύουν μόνο για τις διασυνοριακές πληρωμές. Ωστόσο, οι χρήστες υπηρεσιών εγχώριων πληρωμών στην ΕΕ πρέπει επίσης να επωφελούνται από οικονομικές, ταχείες, προσβάσιμες και διαφανείς συναλλαγές. Στο πλαίσιο αυτό, τα κριτήρια της G20 θα μπορούσαν επίσης να είναι συναφή για τις εγχώριες πληρωμές.

Οι δράσεις της Επιτροπής έχουν κάποια δυνατότητα να βελτιώσουν τη διαφάνεια, την ταχύτητα και το κόστος των πληρωμών, αλλά τα αποτελέσματα δεν είναι ακόμη σαφή

64 Κατά τον χρόνο διενέργειας του ελέγχου, η Επιτροπή δεν είχε προβεί σε συστηματική αξιολόγηση του αντίκτυπου των νομοθετικών της προτάσεων και της

⁴⁷ [Cross-border payments](#), Financial Stability Board (16 Ιουλίου 2024).

ισχύουσας νομοθεσίας για τις πληρωμές (με βάση τα κριτήρια της G20 ή τα δικά της κριτήρια). Απουσία της εν λόγω αξιολόγησης, εντοπίσαμε ορισμένες δράσεις της Επιτροπής που έχουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν τη διαφάνεια, την ταχύτητα, το κόστος και την προσβασιμότητα. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την πρόταση για την PSD3 / τον PSR όσον αφορά τη διαφάνεια, και για την τροποποίηση του κανονισμού για τον ΕΧΠΕ σχετικά με τις άμεσες πληρωμές όσον αφορά την ταχύτητα. Η εφαρμογή του διεθνούς προτύπου ανταλλαγής μηνυμάτων για τις πληρωμές (ISO 20022), το οποίο διευκολύνει τη διεθνή διαλειτουργικότητα των πληρωμών, θα είχε επίσης δυνατότητες προς αυτήν την κατεύθυνση.

Η PSD3 / ο PSR παρέχουν μεγαλύτερη διαφάνεια στις πληρωμές

65 Με τη νομοθετική πρόταση για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD3/PSR) αυξάνεται η διαφάνεια των διασυνοριακών πληρωμών από το εσωτερικό της ΕΕ σε τρίτη χώρα. Ειδικότερα, σύμφωνα με την πρόταση οι ΠΥΠ υποχρεούνται να παρέχουν στους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών εκτίμηση του χρόνου που θα χρειαστεί για να λάβουν τα χρηματικά ποσά οι ΠΥΠ του δικαιούχου πληρωμής που βρίσκεται εκτός της ΕΕ. Επίσης, οι ΠΥΠ οφείλουν να παρουσιάζουν τις εκτιμώμενες χρεώσεις μετατροπής νομισμάτων στις εν λόγω διεθνείς συναλλαγές με τον ίδιο τρόπο που ισχύει για τις μεταφορές πίστωσης εντός της ΕΕ⁴⁸.

Χαμηλή υιοθέτηση των άμεσων πληρωμών σε ευρώ

66 Οι άμεσες πληρωμές είναι μεταφορές πίστωσης που καθιστούν διαθέσιμα χρηματικά ποσά στον λογαριασμό του δικαιούχου πληρωμής εντός δέκα δευτερολέπτων από την εκτέλεση της εντολής πληρωμής. Στη στρατηγική της Επιτροπής για τις πληρωμές λιανικής περιλαμβάνονται σχέδια για να καταστούν οι άμεσες πληρωμές ο «νέος κανόνας» για τη μεταφορά χρηματικών ποσών, με στόχο την πλήρη υιοθέτηση των άμεσων πληρωμών στην ΕΕ έως το τέλος του 2021. Η Επιτροπή κατά την εξέταση της υιοθέτησης των άμεσων πληρωμών σε ευρώ που διεξήγαγε διαπίστωσε ότι μόνο το 16,8 % των μεταφορών πίστωσης στον ΕΧΠΕ που πραγματοποιήθηκαν το τέταρτο τρίμηνο του 2023 εκτελέστηκαν αμέσως⁴⁹. Η Επιτροπή ανέλυσε επίσης τους λόγους για τη χαμηλή υιοθέτηση των άμεσων πληρωμών σε ευρώ (βλέπε [πλαίσιο 5](#)).

⁴⁸ Πρόταση PSR, άρθρο 13.

⁴⁹ What we do, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών (9 Σεπτεμβρίου 2024).

Πλαίσιο 5

Λόγοι ανεπαρκούς υιοθέτησης των άμεσων πληρωμών

- 1) Ανεπαρκή κίνητρα για τους ΠΥΠ να προσφέρουν άμεσες πληρωμές σε ευρώ
- 2) Υψηλότερες χρεώσεις συναλλαγής σε σύγκριση με εναλλακτικές μεθόδους πληρωμής
- 3) Υψηλό ποσοστό απόρριψης άμεσων πληρωμών στις οποίες διαπιστώθηκε εσφαλμένα ότι συμμετείχαν πρόσωπα που περιέχονται στους καταλόγους κυρώσεων της ΕΕ
- 4) Ανησυχίες των πληρωτών όσον αφορά την ασφάλεια των άμεσων πληρωμών

Πηγή: Επιτροπή.

67 Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που ανακύπτουν για τις άμεσες πληρωμές, η Επιτροπή πρότεινε [τροποποίηση του κανονισμού για τον ΕΧΠΕ](#), η οποία εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2024. Μεταξύ άλλων, με τον τροποποιημένο κανονισμό οι ΠΥΠ υποχρεούνται να μπορούν να λαμβάνουν άμεσες πληρωμές σε ευρώ και να τις προσφέρουν έναντι προμήθειας που δεν υπερβαίνει την προμήθεια για τις τακτικές μεταφορές πίστωσης σε ευρώ.

68 Ωστόσο, η εγκριθείσα τροποποίηση του κανονισμού για τον ΕΧΠΕ δεν εφαρμόζεται σε ενδοενωσιακές ή ενωσιακές εγχώριες συναλλαγές που δεν αφορούν το ευρώ. Επιπλέον, οι χρήστες υπηρεσιών πληρωμών δεν χρειάζεται να χρησιμοποιούν τις άμεσες πληρωμές σε ευρώ. Θα έχουν πάντοτε τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ των τακτικών μεταφορών πίστωσης και των άμεσων μεταφορών πίστωσης. Αυτό σημαίνει ότι το ποσοστό υιοθέτησης των άμεσων πληρωμών ενδέχεται να μην είναι αρκετά υψηλό, ώστε ο στόχος της G20 όσον αφορά την ταχύτητα να επιτευχθεί μέχρι το 2027 σε ολόκληρη την ΕΕ. Μολονότι η προβλεπόμενη υιοθέτηση των άμεσων πληρωμών δεν έχει ποσοτικοποιηθεί, η Επιτροπή αναμένει να είναι σημαντική, καθώς αυτές οι νέες πληρωμές θα κερδίζουν συνεχώς έδαφος και θα γίνουν στο τέλος η νέα πρακτική.

69 Οι διατάξεις σχετικά με την ταχύτητα των πληρωμών κατοχυρώνονται επίσης στην [PSD2](#). Όταν τόσο ο αποστέλλων όσο και ο παραλαμβάνων ΠΥΠ βρίσκονται στην ΕΕ, οι πληρωμές πρέπει να εκτελούνται εντός 1 εργάσιμης ημέρας. Για τις ενδοενωσιακές πληρωμές σε νομίσματα της ΕΕ πλην του ευρώ, οι ΠΥΠ και οι χρήστες υπηρεσιών πληρωμών μπορούν να συμφωνήσουν χρονικό πλαίσιο εκτέλεσης που δεν

υπερβαίνει τις 4 εργάσιμες ημέρες⁵⁰. Η προθεσμία αυτή εφαρμόζεται κατ' ουσίαν στις μη τυποποιημένες διασυνοριακές πληρωμές, εκτός των συστημάτων SEPA, που αποτελούν ένα μικρό ποσοστό των συναλλαγών. Κατά την κατάρτιση της νομοθετικής πρότασης για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD3/PSR), η Επιτροπή δεν αξιολόγησε εκ νέου την επάρκεια αυτών των δύο διατάξεων υπό το πρίσμα των τιμών-στόχων της G20. Τέλος, η Επιτροπή αξιολόγησε την ολοκλήρωση της βασικής δράσης (33) που περιέχει η **στρατηγική πληρωμών λιανικής**, εμείς, ωστόσο, δεν εντοπίσαμε στοιχεία που να μαρτυρούν ανάλυση των χρόνων εκτέλεσης των διασυνοριακών διεθνών πληρωμών (βλέπε *Annex III*).

Περιορισμένη συνέχεια στην εφαρμογή του διεθνούς προτύπου ανταλλαγής μηνυμάτων στην ΕΕ

70 Η G20 θεωρεί ότι η υιοθέτηση από τους συμμετέχοντες στην αγορά του προτύπου του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης για την ανταλλαγή χρηματοπιστωτικών μηνυμάτων (ISO 20022) αποτελεί βασική προτεραιότητα για την επίτευξη των τιμών-στόχων της (βλέπε *πλαίσιο 6*). Μεταξύ άλλων, το πρότυπο ISO 20022 διευκρινίζει ότι τα μηνύματα πρέπει να περιλαμβάνουν τον αναγνωριστικό κωδικό νομικής οντότητας, με τον οποίο είναι δυνατή η μοναδική ταυτοποίηση των οντοτήτων που συμμετέχουν στις πληρωμές⁵¹.

⁵⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366, άρθρα 82-83.

⁵¹ LEI, Παγκόσμιο ίδρυμα αναγνωριστικών νομικής οντότητας.

Πλαίσιο 6

Η σημασία του ISO 20022 για τις πληρωμές

Το ISO 20022 είναι ένα παγκόσμιο πρότυπο για την ανταλλαγή χρηματοπιστωτικών μηνυμάτων. Παρέχει μια μεθοδολογία για την περιγραφή χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων, με χρήση κοινής γλώσσας. Το πρότυπο υποστηρίζεται από λεξικό δεδομένων και κατάλογο μηνυμάτων (παραδείγματος χάριν, για πληρωμές), με αποτέλεσμα να είναι προσβάσιμο σε όλους.

Το ISO 20022 θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της G20 τυποποιώντας τα μηνύματα πληρωμών, διευκολύνοντας τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των διαφόρων συστημάτων πληρωμών και καθιστώντας δυνατή τη μεγαλύτερη ανταλλαγή δεδομένων καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας πληρωμής. Με την υιοθέτηση του ISO 20022, οι ΠΥΠ μπορούν να εξορθολογίσουν τις διαδικασίες πληρωμής, να βελτιώσουν την παρακολούθηση και τη συμφωνία των συναλλαγών και να μειώσουν το κόστος.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του SWIFT.

71 Η Επιτροπή, στη [στρατηγική για τις πληρωμές λιανικής](#), ζήτησε επίσης την εφαρμογή του [ISO 20022](#) μέχρι το τέλος του 2022 (βλέπε βασική δράση [\(30\)](#) στο [παράρτημα III](#)). Η Επιτροπή ενημερώνεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών σχετικά με την τήρηση του προτύπου ISO 20022 για τις πληρωμές σε ευρώ στον ΕΧΠΕ. Ωστόσο, δεν διαθέτει δεδομένα σχετικά με τη χρήση του προτύπου από τους Ευρωπαίους ΠΥΠ για τις διασυνοριακές πληρωμές που αφορούν άλλα νομίσματα και δεν κάλυψε το ISO 20022 κατά την επανεξέταση της [PSD2](#). Παρόλα αυτά, στην πρότασή της για την [PSR](#) η Επιτροπή συμπεριέλαβε την απαίτηση οι διεπαφές εφαρμογής να χρησιμοποιούν πρότυπα ανταλλαγής μηνυμάτων όπως τα ISO⁵² (βλέπε σημείο [46](#)).

Η Επιτροπή διέθετε περιορισμένα δεδομένα για να αξιολογήσει αν οι καταναλωτές έχουν πράγματι πρόσβαση σε ταχύτερες και λιγότερο δαπανηρές πληρωμές

72 Κατά τον έλεγχό μας, η Επιτροπή δεν υπέβαλε στατιστικά στοιχεία ή δική της ανάλυση σχετικά με την ταχύτητα (πλην των άμεσων πληρωμών σε ευρώ), το κόστος, τη διαφάνεια ή την προσβασιμότητα των πληρωμών στην ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, σημειώνουμε ότι η Επιτροπή ήταν νομικά υποχρεωμένη να διενεργήσει επανεξέταση

⁵² Πρόταση PSR, άρθρο 35.

του κανονισμού για τις διασυνοριακές πληρωμές έως τον Απρίλιο του 2022, συμπεριλαμβανομένης της εξέλιξης του κόστους (τόσο για τις εγχώριες όσο και για τις διασυνοριακές πληρωμές)⁵³. Ωστόσο, η επανεξέταση δεν έχει υλοποιηθεί ακόμα.

73 Τα μόνα διεθνώς συγκρίσιμα δεδομένα σχετικά με τις πληρωμές που θα μπορούσαμε να προσδιορίσουμε για να αναλύσουμε τις πραγματικές εξελίξεις όσον αφορά τα κύρια χαρακτηριστικά των ψηφιακών πληρωμών προέρχονται από την ετήσια έκθεση του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΣΧΣ) για το 2023⁵⁴. Η πρώτη ετήσια έκθεση αυτού του είδους επικεντρώνεται στην εκπλήρωση των τιμών-στόχων της G20. Ωστόσο, στην έκθεση η ΕΕ δεν παρουσιάζεται ως διακριτή περιοχή, αλλά είναι ενταγμένη στην ευρύτερη περιοχή της «Ευρώπης και της Κεντρικής Ασίας». Συνολικά, από την έκθεση προκύπτει ότι η εκπλήρωση των τιμών-στόχων της G20 για τις πληρωμές εξακολουθεί να βρίσκεται σε εξέλιξη, καθώς καμία από τις περιοχές που αναλύθηκαν στην έκθεση δεν είχε επιτύχει κάποια από αυτές έως το 2023.

74 Όσον αφορά την ταχύτητα, στην έκθεση του ΣΧΣ αναφέρεται ότι μόνο το 1-30 % των διασυνοριακών πληρωμών στην Ευρώπη και την Κεντρική Ασία πιστώνεται στους λογαριασμούς των πελατών εντός μίας ώρας. Το ποσοστό αυτό είναι σημαντικά χαμηλότερο από την τιμή-στόχο της G20 για 75 %.

75 Όσον αφορά το κόστος, από την έκθεση του ΣΧΣ καταδεικνύεται ότι ο μέσος όρος για τις διασυνοριακές πληρωμές λιανικής στην Ευρώπη και την Κεντρική Ασία ήταν 1,5 %, τόσο για την αποστολή όσο και για τη λήψη διασυνοριακών πληρωμών. Ωστόσο, στο 17-20 % των πράξεων το κόστος υπερέβαινε το 3 %.

76 Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, το 40-80 % των πράξεων, ανάλογα με την περίπτωση χρήσης, είναι διαφανείς για τους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών. Από αυτήν την άποψη, η περιοχή στην οποία ανήκει η Ευρώπη έχει σημειώσει πρόοδο.

77 Η προσβασιμότητα των πληρωμών (ιδίως των διασυνοριακών πληρωμών) μπορεί να μετρηθεί με βάση την κυριότητα των λογαριασμών. Σύμφωνα με τη [βάση δεδομένων Global Findex του 2021](#), η οποία χρησιμοποιήθηκε επίσης από το ΣΧΣ, ποσοστό μεγαλύτερο από το 90 % του ενήλικου πληθυσμού στα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ έχει πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών, η οποία του παρέχει τη

⁵³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1230, άρθρο 14.

⁵⁴ Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, *Annual Progress Report on Meeting the Targets for Cross-border Payments*, 2023.

δυνατότητα να πραγματοποιεί διασυνοριακές πληρωμές. Μόνον η Ρουμανία (31 %), η Βουλγαρία (16 %) και η Ουγγαρία (12 %) έχουν σημαντικό ποσοστό ενηλίκων χωρίς λογαριασμό πληρωμών.

Η Επιτροπή υλοποίησε τις περισσότερες δράσεις της στρατηγικής πληρωμών λιανικής του 2020, αλλά οι καθυστερήσεις ήταν συχνές και οι στόχοι δεν επιτεύχθηκαν σε όλες τις περιπτώσεις

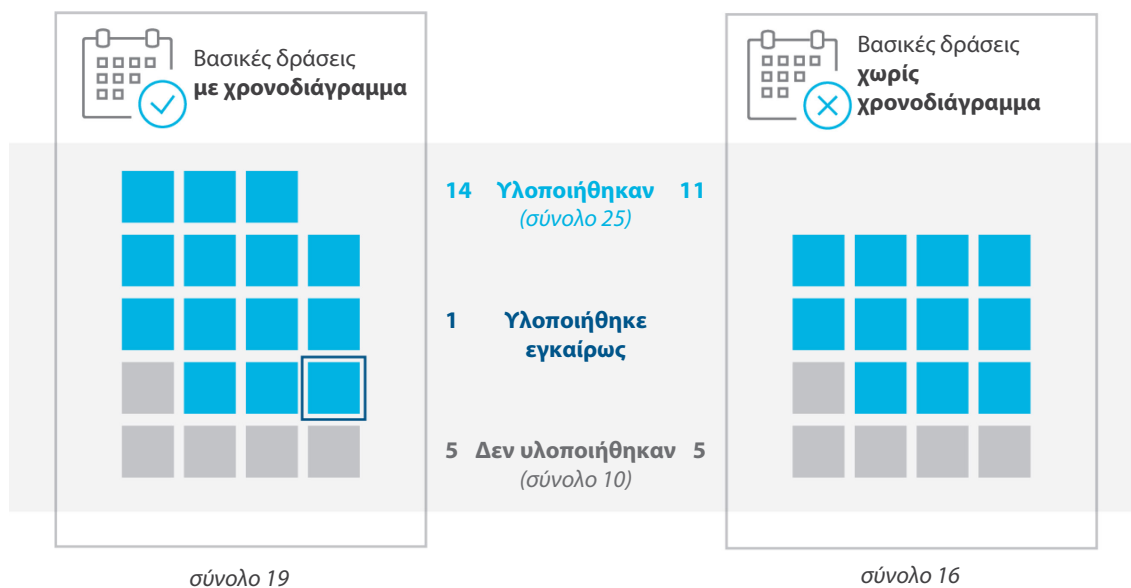
78 Στη στρατηγική πληρωμών λιανικής της Επιτροπής για το 2020 εντοπίσαμε 38 βασικές δράσεις (από τις 40 συνολικά) που σχετίζονται με τις ψηφιακές πληρωμές (βλέπε [παράρτημα I](#)). Τα άλλα δύο μέτρα αφορούσαν τη χρήση μετρητών. Τρεις δράσεις που σχετίζονται με τις ψηφιακές πληρωμές αποκλείστηκαν λόγω του μεγάλου χρονικού πλαισίου τους και της απαιτούμενης ειδικής εμπειρογνώσιας. Συνεπώς, αξιολογήσαμε 35 μέτρα. Η Επιτροπή έπρεπε να εφαρμόσει τα μέτρα αποτελεσματικά και εγκαίρως.

79 Διενεργήσαμε διεξοδική αξιολόγηση των βασικών δράσεων που αφορούσαν τρία θέματα:

- αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας πελάτη (βασικές δράσεις **(18)** και **(19)** στο [παράρτημα III](#)),
- διακρίσεις μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (βασικές δράσεις **(11)** και **(12)** στο [παράρτημα III](#)) και
- εποπτεία των υπηρεσιών πληρωμών (βασικές δράσεις **(22)** έως **(26)** στο [παράρτημα III](#)).

80 Από τις 35 βασικές δράσεις, κρίναμε ότι οι περισσότερες (25) είχαν υλοποιηθεί (βλέπε [γράφημα 6](#) και [παράρτημα III](#)). Ωστόσο, μόνο 14 από τις υλοποιηθείσες δράσεις διέθεταν χρονοδιάγραμμα και μόνο μία από αυτές είχε υλοποιηθεί σύμφωνα με το εν λόγω χρονοδιάγραμμα. Από τις 13 βασικές δράσεις που δεν υλοποιήθηκαν εγκαίρως, επτά συνδέονται με την έναρξη της επανεξέτασης της οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD2) (βλέπε σημείο **18**), η οποία καθυστέρησε κατά ένα έτος.

Γράφημα 6 — Κατάσταση υλοποίησης επιλεγμένων βασικών δράσεων

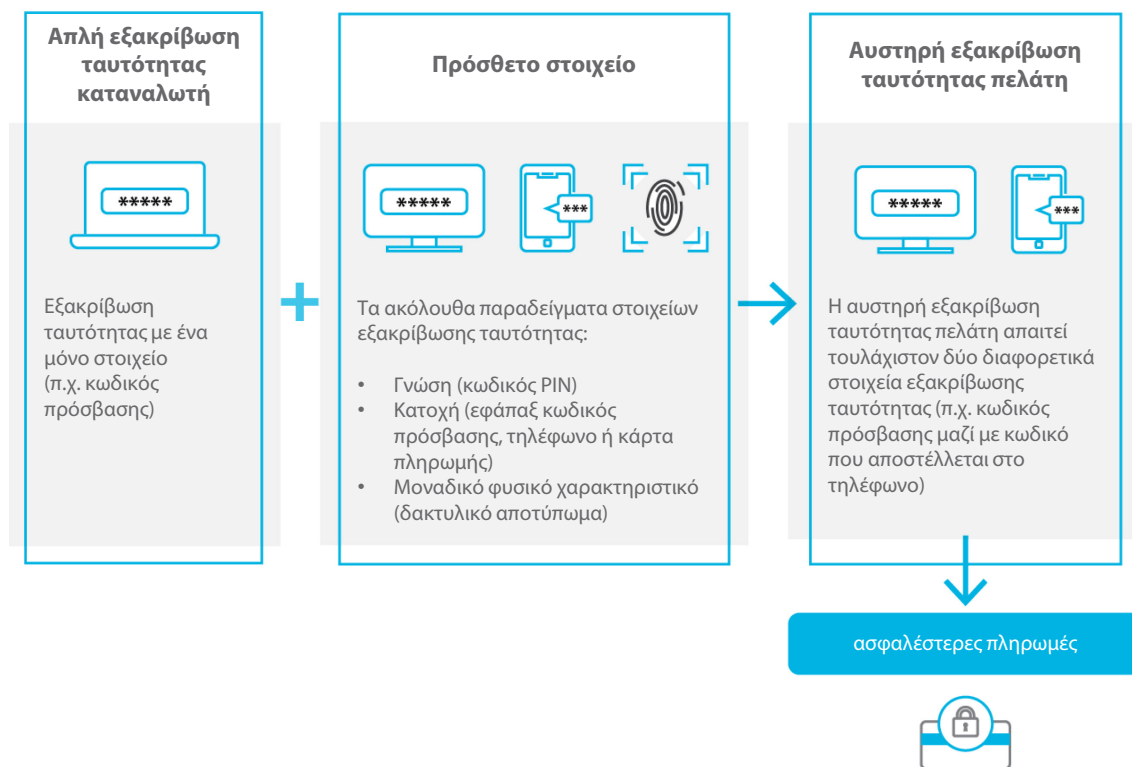

Πηγή: ΕΕΣ.

Με τις ενέργειες της Επιτροπής όσον αφορά την εξακρίβωση της ταυτότητας των πελατών οι πληρωμές κατέστησαν ασφαλέστερες, αλλά επίκεινται προκλήσεις

81 Ένας σημαντικός παράγοντας που καθιστά δυνατή την αύξηση των ψηφιακών πράξεων πληρωμών είναι η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στην ασφάλειά τους. Η PSD2 εισήγαγε μια συγκεκριμένη έννοια ασφάλειας για τις ηλεκτρονικές πράξεις πληρωμών, γνωστή ως αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας πελάτη. Απαιτεί τη χρήση πολυπαραγοντικής εξακρίβωσης της ταυτότητας, το οποίο σημαίνει ότι κατά τη διάρκεια μιας συναλλαγής πρέπει να χρησιμοποιούνται τουλάχιστον δύο από τρεις παράγοντες εξακρίβωσης ταυτότητας (βλέπε [γράφημα 7](#)).

Γράφημα 7 — Αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας πελάτη

Πηγή: Τράπεζα της Πορτογαλίας.

Η αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας πελάτη είναι αποδοτική όσον αφορά την προστασία από απάτη

82 Το 2017 η Επιτροπή εξέδωσε κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό για τη θέσπιση προτύπων για την αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας πελάτη και την ασφαλή επικοινωνία στο πλαίσιο της PSD2. Ο κανονισμός επρόκειτο να αρχίσει να ισχύει τον Σεπτέμβριο του 2019. Ωστόσο, λόγω της πολυπλοκότητάς της, η αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας πελάτη εφαρμόστηκε πλήρως μόλις το 2020, 6 έτη μετά την έκδοση της PSD2.

83 Στις διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη για τις νομοθετικές προτάσεις σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD3/PSR), τα τρία τέταρτα αυτών που απάντησαν έκριναν ότι η αυστηρή εξακρίβωση της ταυτότητας των πελατών κατέστησε τις ψηφιακές πληρωμές ασφαλέστερες και περισσότερο προστατευμένες ενώ μείωσε τις περιπτώσεις απάτης. Η EAT και η EKT επιβεβαίωσαν σε κοινή έκθεση ότι συνολικά η αυστηρή εξακρίβωση της ταυτότητας πελάτη έχει το επιθυμητό αποτέλεσμα όσον αφορά τη μείωση της απάτης⁵⁵. Ωστόσο, η EAT ανέφερε ότι τα

⁵⁵ 2024 Report on payment fraud, Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ποσοστά απάτης για τις διασυνοριακές συναλλαγές ήταν έως και εννέα φορές υψηλότερα από ό,τι για τις εγχώριες συναλλαγές⁵⁶. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές και οι διαχειριστές της αγοράς εξέφρασαν την άποψη ότι αυτό μπορεί να οφείλεται κυρίως στην ανεπαρκή διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών (ΠΥΠ) και άλλων ενδιαφερόμενων μερών. Στην περίπτωση διασυνοριακών συναλλαγών στις οποίες συμμετέχουν χώρες εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ένας άλλος λόγος είναι η μη ομοιόμορφη εφαρμογή της αυστηρής εξακρίβωσης της ταυτότητας πελάτη.

84 Με την PSD3 / τον PSR που προτείνονται, εφόσον εγκριθούν, θα καταστεί δυνατή η ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με την απάτη μεταξύ των ΠΥΠ. Η πρόταση αυτή είναι πιθανό να αποφέρει θετικά αποτελέσματα, καθώς πρόσφατες μελέτες κατέδειξαν τα πλεονεκτήματα της συλλογικής ανάλυσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες⁵⁷. Προς τούτο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η EAT πρότειναν μια ενιαία πλατφόρμα σε επίπεδο ΕΕ για την ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με την απάτη⁵⁸. Ωστόσο, καθώς οι άμεσες πληρωμές είναι περισσότερο επιρρεπείς στην απάτη, η EAT προειδοποίησε ότι τα επίπεδα απάτης θα μπορούσαν να αυξηθούν περαιτέρω έως ότου εφαρμοστούν πλήρως τα μέτρα ασφαλείας που περιγράφονται στην πρόταση για την PSD3 / τον PSR και στον κανονισμό για τον ΕΧΠΕ⁵⁹.

85 Η Επιτροπή παρακολούθησε την υλοποίηση της αυστηρής εξακρίβωσης ταυτότητας πελάτη και δημοσίευσε έκθεση αξιολόγησης που επιβεβαιώνει την εφαρμογή της, καθώς και την επιβολή της και τις σχετικές απαιτήσεις. Στην ίδια έκθεση αξιολόγησης, η Επιτροπή προέβη επίσης σε απολογισμό του αντίκτυπου της αυστηρής εξακρίβωσης ταυτότητας πελάτη στο επίπεδο της απάτης στον τομέα των πληρωμών με βάση τα στοιχεία της EAT⁶⁰. Δεδομένης της προόδου που σημειώθηκε, αξιολογήσαμε και τις δύο βασικές δράσεις που αφορούν την αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας πελάτη, όπως υλοποιήθηκαν (βλέπε βασικές δράσεις **(18)** και **(19)** στο **παράρτημα III**).

⁵⁶ EBA-Op/2024/01.

⁵⁷ Future of Financial Intelligence Sharing, *The case for national policy-makers to unleash the potential of payments infrastructure to identify economic crime risk*, 2024.

⁵⁸ P9_TA(2024)0298, άρθρο 83 και EBA-Op/2024/01.

⁵⁹ EBA-Op/2024/01.

⁶⁰ SWD(2023) 231 final, παράρτημα 5.

Το νέο καθεστώς ευθύνης προτείνει την κάλυψη μόνο της απάτης με πλαστοπροσωπία

86 Παρότι η αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας πελάτη υπήρξε αποτελεσματική στη βελτίωση της ασφάλειας των πληρωμών, οι απατεώνες έχουν προσαρμοστεί στις συνθήκες που διαμόρφωσε η εφαρμογή της. Ως αποτέλεσμα, έχει προκύψει μια νέα μορφή απάτης, γνωστή ως «απάτη με εγκεκριμένες πιστωτικές εντολές». Πρόκειται για την περίπτωση κατά την οποία ένα θύμα εξαπατάται ώστε να επιτρέψει την πραγματοποίηση πληρωμής σε απατεώνα, συχνά μέσω τακτικών κοινωνικής μηχανικής. Υποκατηγορία αυτού του είδους απάτης είναι η «απάτη πλαστοπροσωπίας», στην οποία ο καταναλωτής χειραγωγείται από τρίτο που προσποιείται ότι συνδέεται με τον ΠΥΠ, χρησιμοποιώντας τα στοιχεία επικοινωνίας του ΠΥΠ για την έγκριση συναλλαγών.

87 Η νομοθετική πρόταση της Επιτροπής για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSR) καθιστά τον αποστέλλοντα ΠΥΠ πλήρως υπόλογο για την απάτη πλαστοπροσωπίας, εκτός εάν ο χρήστης της υπηρεσίας πληρωμών ενήργησε με δόλο ή επέδειξε βαριά αμέλεια. Η Επιτροπή εκτίμησε το κόστος που προκύπτει για τους ΠΥΠ σε 1 δισεκατομμύριο ευρώ⁶¹. Ο αριθμός αυτός προέκυψε κατά παρέκταση από πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν οικειοθελώς το 2022 από τέσσερις μεγάλες ολλανδικές τράπεζες, κάτι το οποίο, κατά την άποψή μας, δεν αποτελεί επαρκή βάση. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν απέδειξε τα δυνητικά οφέλη της λύσης για τους χρήστες ή την αναλογικότητά της όσον αφορά το κόστος για τους ΠΥΠ.

88 Το σύστημα ευθύνης που προτείνει η Επιτροπή προσφέρει στους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών λιγότερο ολοκληρωμένη προστασία σε σχέση με το Ηνωμένο Βασίλειο (βλέπε [πλαίσιο 7](#)). Η κύρια διαφορά είναι ότι το σύστημα του Ηνωμένου Βασιλείου καλύπτει όλα τα είδη απάτης με εγκεκριμένες πιστωτικές εντολές εντός ορισμένων ορίων, ενώ η πρόταση της Επιτροπής καλύπτει μόνο την απάτη πλαστοπροσωπίας.

⁶¹ SWD(2023) 231 final, σ. 88.

Πλαίσιο 7

Καθεστώς ευθύνης για απάτη με εγκεκριμένες πιστωτικές εντολές στο Ηνωμένο Βασίλειο

Το 2019 η Ρυθμιστική Αρχή Συστήματος Πληρωμών του Ηνωμένου Βασιλείου καθιέρωσε ένα μοντέλο ενδεχόμενης αποζημίωσης για περιπτώσεις απάτης με εγκεκριμένες πιστωτικές εντολές. Η συμμετοχή είναι υποχρεωτική για τους έξι μεγαλύτερους ΠΥΠ και προαιρετική για τους άλλους ΠΥΠ. Κατά κανόνα, οι εν λόγω ΠΥΠ πρέπει να αποζημιώνουν τους πληρωτές για όλες τις περιπτώσεις απάτης με εγκεκριμένες πιστωτικές εντολές, εκτός εάν ο πληρωτής έχει προειδοποιηθεί ή έχει επιδείξει βαριά αμέλεια.

Από τον Οκτώβριο του 2024, η Ρυθμιστική Αρχή Συστήματος Πληρωμών επιβάλλει μέτρα προστασίας των καταναλωτών και των πολύ μικρών επιχειρήσεων έναντι όλων των τύπων απάτης με εγκεκριμένες πιστωτικές εντολές στις άμεσες πληρωμές. Όλοι οι ΠΥΠ υπόκεινται σε αυτό το νέο σύστημα, σύμφωνα με το οποίο η ευθύνη θα επιμερίζεται ανάμεσα στους αποστέλλοντες και τους παραλαμβάνοντες ΠΥΠ. Οι ΠΥΠ οφείλουν να καταβάλλουν αποζημίωση σε περίπτωση αξιώσεων από 100 έως 415 000 λίρες στερλίνες. Η Ρυθμιστική Αρχή Συστήματος Πληρωμών δημοσιοποιεί ετησίως δεδομένα σχετικά με την απάτη με εγκεκριμένες πιστωτικές εντολές για καθέναν από τους 14 μεγαλύτερους ΠΥΠ.

Πηγή: Ρυθμιστική Αρχή Συστήματος Πληρωμών του Ηνωμένου Βασιλείου.

Παρά τις δράσεις της Επιτροπής, εξακολουθούν να γίνονται διακρίσεις βάσει της τοποθεσίας του λογαριασμού της πληρωμής

89 Ο κανονισμός για τον ΕΧΠΕ (βλέπε [πλαίσιο 1](#)), ο οποίος ισχύει από το 2014, απαγορεύει τις διακρίσεις βάσει της γεωγραφικής θέσης ενός λογαριασμού πληρωμών⁶², όπως αποτυπώνεται στον διεθνή αριθμό τραπεζικού λογαριασμού του (IBAN). Για τους πληρωτές, στην πράξη αυτό σημαίνει ότι, εντός του ΕΧΠΕ, πρέπει να έχουν την ελευθερία να πραγματοποιούν πληρωμές σε ευρώ από οποιονδήποτε λογαριασμό πληρωμών, ανεξάρτητα από την τοποθεσία του. Στο πλαίσιο επανεξέτασης του [κανονισμού για τον ΕΧΠΕ](#)⁶³ το 2017, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι οι διακρίσεις λόγω IBAN εξακολουθούν να αποτελούν πρόβλημα και δεσμεύτηκε να αναλάβει σχετική δράση στη [στρατηγική πληρωμών λιανικής](#) (βλέπε βασικές δράσεις [\(11\)](#) και [\(12\)](#) στο [παράρτημα III](#)). Και οι δύο βασικές δράσεις υλοποιήθηκαν από την Επιτροπή, αλλά δεν στάθηκαν αρκετές για την επίλυση του προβλήματος των

⁶² Κανονισμός (ΕΕ) 260/2012 (κανονισμός για τον ΕΧΠΕ), άρθρα 3 και 9.

⁶³ COM(2017) 683 final.

συστηματικών διακρίσεων λόγω IBAN, καθώς ο κλάδος εξακολούθησε να ζητεί την ανάληψη σχετικής δράσης⁶⁴.

90 Μεταξύ Φεβρουαρίου 2021 και Σεπτεμβρίου 2023, στην πλατφόρμα [Accept My IBAN](#) οι χρήστες ανέφεραν σχεδόν 3 500 υποτιθέμενες περιπτώσεις διακρίσεων λόγω IBAN. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούσαν διασυνοριακές πληρωμές εντός του ΕΧΠΕ. Η πλατφόρμα είναι μια πρωτοβουλία του ιδιωτικού τομέα, η οποία διαβιβάζει καταγγελίες στη σχετική αρμόδια αρχή. Καταγγελίες σχετικές με διακρίσεις λόγω IBAN υποβάλλονται συχνότερα σε τέσσερα κράτη μέλη της ΕΕ, εκ των οποίων η Γαλλία και η Ισπανία αντιπροσωπεύουν το 31 % και το 21 % του συνόλου των περιπτώσεων, αντίστοιχα. Οι καταγγελίες αφορούν τόσο τον ιδιωτικό όσο και τον δημόσιο τομέα. Τα δεδομένα που συλλέγονται είναι πιθανό να αποτυπώνουν μόνο μικρό μέρος του προβλήματος λόγω της έλλειψης ενημέρωσης των πολιτών της ΕΕ και του γεγονότος ότι υπάρχουν και άλλοι δίαυλοι για την καταγγελία περιπτώσεων διακρίσεων.

91 Σύμφωνα με τον [κανονισμό για τον ΕΧΠΕ](#), τα κράτη μέλη έπρεπε να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή τους κανόνες τους σχετικά με τις κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τον κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων λόγω IBAN, μέχρι τα μέσα του 2013. Ωστόσο, εννέα κράτη μέλη ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με τους κανόνες τους μόλις το πρώτο τρίμηνο του 2017 – 3,5 έτη μετά την προθεσμία κοινοποίησης – απαντώντας σε [ερωτηματολόγιο](#). Τον Ιούλιο του 2024 η Γαλλία δεν είχε ενημερώσει την Επιτροπή, μολονότι εισήγαγε το νέο σύστημα κυρώσεων το 2021. Ο αριθμός των περιπτώσεων αυτών στη Γαλλία μειώθηκε σημαντικά μετά την καθιέρωση του συστήματος (βλέπε [πλαίσιο 8](#)).

Πλαίσιο 8 Μέτρα κατά των διακρίσεων λόγω IBAN στη Γαλλία

Δράσεις που αποσκοπούν στον περιορισμό των διακρίσεων λόγω IBAN στη Γαλλία:

- Το γαλλικό κοινοβούλιο ενέκρινε [κυρώσεις](#) για διακρίσεις λόγω IBAN ύψους έως 375 000 ευρώ τον Οκτώβριο του 2021.
- [Οι γαλλικές αρχές](#) ενημέρωσαν τα ενδιαφερόμενα μέρη (επαγγελματικές ομοσπονδίες και ενώσεις, υπηρεσίες δημόσιας διοίκησης) και ανακοίνωσαν επιτόπιες έρευνες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τον κανονισμό για τον ΕΧΠΕ.

⁶⁴ [Blog, Accept my IBAN \(25 Οκτωβρίου 2023\)](#).

92 Σύμφωνα με τον κανονισμό για τον ΕΧΠΕ, οι κυρώσεις για διακρίσεις λόγω IBAN πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές, αλλά δεν απαιτείται από την Επιτροπή να τις αξιολογήσει⁶⁵. Διαπιστώσαμε ότι οι κυρώσεις διέφεραν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Οι ελάχιστες ποινές κυμαίνονται από 250 έως 10 000 ευρώ, μολονότι δεν έχουν ορίσει όλες οι χώρες ελάχιστα ποσά. Οι μέγιστες ποινές κυμαίνονται από 3 500 ευρώ έως (στην περίπτωση των εταιρειών) 10 εκατομμύρια ευρώ συν προσαύξηση έως και 10 % επί του ετήσιου κύκλου εργασιών. Το ευρωπαϊκό φόρουμ για την καινοτομία στον τομέα των πληρωμών «European Forum for Innovation in Payments», μια κοινή πρωτοβουλία της Επιτροπής και της ΕΚΤ, πρότεινε οι αρμόδιες αρχές να επιβάλλουν πρόστιμα αναλογικά προς το κόστος συμμόρφωσης⁶⁶, αλλά αυτό δεν έχει οδηγήσει ακόμη σε προσαρμογές του ύψους των προστίμων.

93 Στο πλαίσιο της αποκλίνουσας επιβολής μεταξύ των κρατών μελών, σημειώνουμε ότι ο κανονισμός για τον ΕΧΠΕ δεν αναφέρεται στον [κανονισμό \(ΕΕ\) 2017/2394](#) σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών. Μεταξύ άλλων διατάξεων, ο εν λόγω κανονισμός καθορίζει τις ελάχιστες εξουσίες έρευνας και επιβολής των αρμόδιων αρχών σε περιπτώσεις διασυνοριακών παραβάσεων.

94 Πέραν των νομοθετικών προτάσεων, η Επιτροπή ενέτεινε τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω IBAN:

- συζητώντας το θέμα των διακρίσεων λόγω IBAN σε διάφορα φόρουμ, όπως το [ευρωπαϊκό φόρουμ για την καινοτομία στον τομέα των πληρωμών](#)·
- αποστέλλοντας επιστολές με τις οποίες οι αρμόδιες αρχές της Γερμανίας, της Ιρλανδίας, της Ισπανίας, της Γαλλίας και της Ιταλίας καλούνται να διασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού για τον ΕΧΠΕ (βασική δράση **(11)** στο [παράρτημα III](#))·
- ασκώντας πιλοτικές προσφυγές κατά της Γερμανίας, της Ισπανίας, της Γαλλίας και της Αυστρίας·

⁶⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 260/2012, άρθρο 11.

⁶⁶ [European Forum for Innovation in Payments](#), Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (12 Φεβρουαρίου 2024).

- ο εκδίδοντας απόφαση σε υπόθεση επί παραβάσει κατά της Ισπανίας σχετικά με νομοθεσία που δεν επέτρεπε στους πολίτες να καταβάλλουν φόρους από λογαριασμό άλλου κράτους μέλους της ΕΕ (βασική δράση **(12)** στο [παράρτημα III](#))· και
- ο κινώντας εκστρατεία ενημέρωσης των πολιτών, των επιχειρήσεων και των δημόσιων αρχών της ΕΕ.

95 Επιπλέον, η Επιτροπή συνεργάζεται με τα κράτη μέλη μέσω της [ειδικής ομάδας για την επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς](#), η οποία υποστηρίζει την καλύτερη εφαρμογή των κανόνων της ενιαίας αγοράς και τις προσπάθειες για την αντιμετώπιση των πλέον πιεστικών φραγμών στην ενιαία αγορά. Τον Σεπτέμβριο του 2023, η ειδική ομάδα συμφώνησε να δρομολογήσει πρόγραμμα για την εξάλειψη των διακρίσεων λόγω IBAN από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα σε επιλεγμένους κλάδους. Κατά τον χρόνο του ελέγχου μας, η ειδική ομάδα αξιολογούσε την έκταση των διακρίσεων λόγω IBAN στον δημόσιο τομέα και στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, με σκοπό τον εντοπισμό των υποκείμενων αιτιών⁶⁷.

96 Το 2023 η EAT επισήμανε το αυξανόμενο φαινόμενο των εικονικών IBAN, ενός τρόπου με τον οποίο οι ΠΥΠ αποκρίνονται στις διακρίσεις λόγω IBAN. Εικονικοί IBAN που δεν συνδέονται άμεσα με φυσικό λογαριασμό πληρωμών, αλλά ανακατευθύνουν τις εισερχόμενες πληρωμές σε IBAN που σχετίζονται με τέτοιους λογαριασμούς⁶⁸. Σε [έκθεση για την ανάδειξη των κινδύνων και των προκλήσεων των εικονικών IBAN](#), η EAT διαπίστωσε ότι η χρήση τους προκαλεί ζητήματα που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, την προστασία των καταναλωτών και των καταθετών, τη χορήγηση αδειών και τον μηχανισμό διαβατηρίου, καθώς και το ρυθμιστικό αρμπιτράζ. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνουμε ότι, σε αντίθεση με την [οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες](#) και την PSD2, ο [κανονισμός για τον ΕΧΠΕ](#) δεν εμπίπτει στο πεδίο των δραστηριοτήτων της EAT⁶⁹. Κατά συνέπεια, η EAT δεν μπορεί να αξιολογήσει την εποπτική σύγκλιση των εθνικών αρμόδιων αρχών στον τομέα αυτόν.

⁶⁷ Ειδική ομάδα για την επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς, [Report 2022-2023](#), σ. 17 και 18.

⁶⁸ EBA/REP/2023/18, τμήμα 2.7.

⁶⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, άρθρο 1.

Στον τομέα της εποπτείας, έως τώρα η δράση της Επιτροπής έχει αποβεί άκαρπη ως προς τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εντός της ΕΕ

97 Στη **στρατηγική της Επιτροπής για τις πληρωμές λιανικής** περιλαμβάνεται ο στόχος της θέσπισης ανθεκτικής στον χρόνο εποπτείας και επίβλεψης του οικοσυστήματος πληρωμών.

98 Σύμφωνα με τη **στρατηγική πληρωμών λιανικής**, η Επιτροπή αξιολόγησε τους κινδύνους που απορρέουν από τις μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες και τις εξαιρέσεις⁷⁰ που απαριθμούνται στην οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD2). Επιπλέον, με την έγκριση της νομοθετικής πρότασης για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD3/PSR), η Επιτροπή προτίθεται να ενσωματώσει την οδηγία για το ηλεκτρονικό χρήμα στην/στον (PSD3/PSR), παρέχοντας με τον τρόπο αυτόν μεγαλύτερη σαφήνεια για τους συμμετέχοντες στην αγορά. Το 2023 το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τον **κανονισμό (ΕΕ) 2023/1114** για τις αγορές κρυπτοστοιχείων, βάσει πρότασης της Επιτροπής. Τα μέτρα αυτά αφορούν τις βασικές δράσεις **(22)** έως **(25)** (βλέπε **παράρτημα III**), οι οποίες κρίνουμε ότι έχουν υλοποιηθεί.

99 Το 2023 η ΕΑΤ διενήργησε την πρώτη αξιολόγηση από ομοτίμους⁷¹ των εθνικών αρμόδιων αρχών (ΕΑΑ) στον τομέα των υπηρεσιών πληρωμών, ως μέσο για την επίτευξη εποπτικής σύγκλισης. Η ΕΑΤ διαπίστωσε ότι οι ΕΑΑ τήρησαν σε μεγάλο βαθμό τις κατευθυντήριες γραμμές της σχετικά με τις πληροφορίες για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και την καταχώριση στο πλαίσιο της PSD2⁷². Ωστόσο, ορισμένες ΕΑΑ δεν ζητούν από τους αιτούντες να υποβάλουν όλες τις πληροφορίες που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές. Αυτό σημαίνει ότι οι αιτούντες υπόκεινται σε διαφορετικές εποπτικές προσδοκίες κατά την υποβολή αίτησης για χορήγηση άδειας λειτουργίας.

100 Η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει ότι υπάρχουν ζητήματα που συνδέονται με την αποκλίνουσα εφαρμογή και επιβολή της PSD2. Τα ζητήματα αυτά επηρεάζουν άμεσα τον ανταγωνισμό μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών (ΠΥΠ), καθώς δημιουργούν διαφορετικές κανονιστικές προϋποθέσεις στα διάφορα κράτη μέλη. Οφείλονται σε διαφορετική ερμηνεία των κανόνων, η οποία ενθαρρύνει το ρυθμιστικό αρμπιτράζ, με αποτέλεσμα τη συγκέντρωση τρίτων παρόχων σε χώρες που

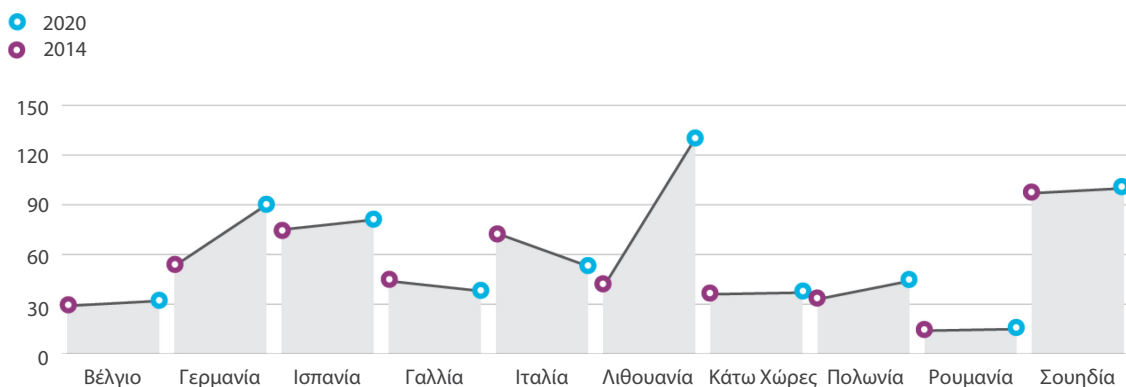
⁷⁰ SWD(2023) 231 final, σ. 15, 153 και 162.

⁷¹ EBA/REP/2023/01.

⁷² EBA-GL-2017-09.

ερμηνεύουν τους κανόνες ευνοϊκότερα⁷³. Συνολικά, ο αριθμός των τρίτων παρόχων στην ΕΕ αυξήθηκε κατά 126 μεταξύ 2014 και 2020, ενώ σχεδόν το σύνολο της αύξησης σημειώθηκε σε δύο κράτη μέλη (βλέπε [γράφημα 8](#)).

Γράφημα 8 — Αριθμός τρίτων παρόχων με άδεια βάσει της PSD2

Πηγή: ΕΕΣ, με βάση στοιχεία της Επιτροπής.

101 Τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών και των ΕΑΑ, έχουν προτείνει δημοσίως διάφορους τρόπους βελτίωσης του εποπτικού πλαισίου ή της εποπτικής πρακτικής. Ζητούν καλύτερη καθοδήγηση, μεγαλύτερη διαφάνεια και κανόνες καλύτερα προσαρμοσμένους στις τεχνολογικές εξελίξεις. Οι ΕΑΑ ζήτησαν επίσης να ενισχυθούν οι εποπτικές εξουσίες όσον αφορά τις μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας («BigTech») που παρέχουν τις λεγόμενες υπηρεσίες πληρωμών λευκής ετικέτας. Οι εταίροι λευκής ετικέτας συνάπτουν συμβατικές συμφωνίες με πιστωτικά ιδρύματα ή ιδρύματα πληρωμών χρησιμοποιώντας την επωνυμία τους για να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών για τις οποίες δεν διαθέτουν άδεια (βλέπε [παράρτημα IV](#)). Οι ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές έδωσαν έμφαση στην επικαιροποίηση της [ερμηνευτικής ανακοίνωσης της Επιτροπής του 1997](#) σχετικά με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών από τις τράπεζες⁷⁴.

102 Παρόλο που το πρόβλημα της αποκλίνουσας εποπτείας των ΕΑΑ έχει οδηγήσει σε άνισους όρους ανταγωνισμού για τους ΠΥΠ, η Επιτροπή το έχει αντιμετωπίσει μόνο σε πολύ περιορισμένο βαθμό. Οι ΕΑΑ έχουν θέσει το ζήτημα της λευκής ετικέτας και έχουν ζητήσει πρόσθετες εξουσίες, αλλά οι προτάσεις τους δεν έχουν ληφθεί υπόψη μέχρι στιγμής στην πρόταση της Επιτροπής για τις υπηρεσίες πληρωμών. Συνολικά, κρίνουμε ότι η βασική δράση [\(26\)](#) στο [παράρτημα III](#) δεν έχει υλοποιηθεί, δεδομένου ότι δεν εντοπίσαμε ολοκληρωμένη αξιολόγηση των κατάλληλων

⁷³ SWD(2023) 231 final, σ. 20.

⁷⁴ ESA 2022 01 και EBA report on potential impediments to the cross-border provision of banking and payment services

διασυνδέσεων μεταξύ της εποπτείας των υπηρεσιών πληρωμών και της επίβλεψης των συστημάτων, των καθεστώτων και των μέσων πληρωμών.

Συμπεράσματα και συστάσεις

103 Συνολικά, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η σχετική προσέγγιση της ΕΕ έχει συμβάλει στη διαμόρφωση ασφαλέστερων, ταχύτερων και λιγότερο δαπανηρών για τους χρήστες ψηφιακών πληρωμών, ενώ τα δεδομένα για την ακριβή αξιολόγηση της συμβολής της είναι περιορισμένα. Εντοπίσαμε δύο βασικές πτυχές του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ, οι οποίες απαιτούν περαιτέρω προσοχή: Πρώτον, τα κριτήρια αξιολόγησης της καταλληλότητας των παρεμβάσεων στις τιμές είναι ασαφή, ενώ δεν προβλέπεται η περιοδική επανεξέτάσή τους. Δεύτερον, υπάρχουν κενά στο νομικό πλαίσιο όσον αφορά την κοινοχρησία στοιχείων λογαριασμών.

104 Η ΕΕ διαθέτει ένα προηγμένο νομικό πλαίσιο για τις ψηφιακές πληρωμές, το οποίο επεκτάθηκε και επανεξετάστηκε την τελευταία δεκαετία, ώστε να αντικατοπτρίζει τις ταχείες εξελίξεις στον κλάδο. Από την άποψη αυτή, κρίσιμο ορόσημο ήταν η επανεξέταση της δεύτερης οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών, η οποία διαπιστώσαμε ότι είναι ολοκληρωμένη ως προς τις περισσότερες πτυχές (βλέπε σημεία [18-22](#)).

105 Με τις παρεμβάσεις στις τιμές επιδιώκεται συνήθως ο περιορισμός των αρνητικών επιπτώσεων των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού ή η επίτευξη συγκεκριμένων στόχων πολιτικής, κατά το δυνατόν προς όφελος των καταναλωτών. Ωστόσο, οι παρεμβάσεις στις τιμές είναι περιοριστικές εκ φύσεως, καθώς θέτουν όρια στον τρόπο με τον οποίο οι συμμετέχοντες στην αγορά μπορούν να διαμορφώνουν τις χρεώσεις για τις υπηρεσίες τους και επηρεάζουν τη διαφάνεια του κόστους για τους καταναλωτές. Διαπιστώσαμε ότι οι βασικές νομικές πράξεις για τις ψηφιακές πληρωμές δεν προσδιορίζουν σαφή κριτήρια για την αξιολόγηση του αν οι παρεμβάσεις είναι δικαιολογημένες ή για πόσο χρόνο πρέπει να εφαρμόζονται. Περιλαμβάνουν ad-hoc επισκοπήσεις, χωρίς υποχρέωση για περιοδική επανεξέταση (βλέπε σημεία [23-27](#)).

106 Διαπιστώσαμε ότι για ορισμένες από τις υφιστάμενες παρεμβάσεις που αφορούν τις πληρωμές με κάρτα, η Επιτροπή δεν μπόρεσε να αποδείξει ότι τα θετικά αποτελέσματα για τους καταναλωτές υπερτερούν σαφώς των αρνητικών επιπτώσεων. Η απουσία ολοκληρωμένων, αξιόπιστων και επικαιροποιημένων δεδομένων παρεμποδίζει την Επιτροπή όσον αφορά την αποτελεσματική παρακολούθηση του αντίκτυπου των παρεμβάσεων στις τιμές. Ένας λόγος για την περιορισμένη διαθεσιμότητα δεδομένων είναι οι συμφωνίες μη δημοσιοποίησης των συστημάτων καρτών, οι οποίες δεν επιτρέπουν σε εμπόρους, εκδότες και αποδέκτες καρτών να

ανταλλάσσουν δεδομένα σχετικά με τις χρεώσεις που συνδέονται με τις πληρωμές με κάρτα (βλέπε σημεία 28-44).

107 Ένα άλλο σημαντικό δομικό στοιχείο του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ για τις ψηφιακές πληρωμές αφορά την ανοικτή τραπεζική. Σε αυτόν τον τομέα, οι βασικές αδυναμίες έγκεινται στην απουσία τυποποίησης και στις ανεπαρκείς ρυθμίσεις παρακολούθησης της ανοικτής τραπεζικής. Επίσης, εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια στην κοινοχρησία δεδομένων λόγω της έλλειψης οικονομικών κινήτρων για τους κατόχους πληροφοριών πληρωμών και μη τυποποιημένων διεπαφών. Η αξιολόγηση της Επιτροπής σχετικά με το αν πρέπει να καθιερωθεί αποζημίωση για την ανοικτή τραπεζική δεν βασίστηκε σε ποσοτική ανάλυση και δεν έλαβε υπόψη τον αντίκτυπο του προτεινόμενου μοντέλου ανοικτής τραπεζικής στην κερδοφορία των κατόχων δεδομένων λογαριασμών (κυρίως των τραπεζών). Διαπιστώσαμε επίσης ότι τα ανεπαρκή δεδομένα παρεμποδίζουν την Επιτροπή όσον αφορά τη διενέργεια διεξοδικής ανάλυσης της πολιτικής για την ανοικτή τραπεζική (βλέπε σημεία 45-59).

Σύσταση 1 – Να καθορίσει σαφή κριτήρια σχετικά με τις παρεμβάσεις της ΕΕ στις τιμές στον τομέα των ψηφιακών πληρωμών και να τα επανεξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα

Η Επιτροπή οφείλει:

- α) να καθορίσει κριτήρια για τον προσδιορισμό των περιστάσεων υπό τις οποίες δικαιολογείται η παρέμβαση στις τιμές, ενδεχομένως με την υποβολή νομοθετικής πρότασης·
- β) να διενεργεί περιοδικές επανεξετάσεις των παρεμβάσεων στις τιμές στην αγορά πληρωμών (όπως το ανώτατο όριο διατραπεζικής προμήθειας και η απαγόρευση πρόσθετων χρεώσεων)·
- γ) να αντιμετωπίσει τους περιορισμούς που προκαλούνται από τις συμφωνίες μη δημοσιοποίησης, ώστε να είναι δυνατή η συλλογή δεδομένων σχετικά με το κόστος των παρεμβάσεων στις τιμές, όπως το ανώτατο όριο διατραπεζικής προμήθειας και η απαγόρευση πρόσθετων χρεώσεων, εάν χρειαστεί με την υποβολή νομοθετικής πρότασης.

Ημερομηνία-στόχος: στοιχείο α) τέλος του 2027, στοιχείο β) ημερομηνία της πρώτης επισκόπησης καθορίζεται κατά περίπτωση, αλλά όχι μετά το τέλος του 2028, στοιχείο γ) τέλος του 2027

Σύσταση 2 – Να αναπτύξει και να εφαρμόσει στρατηγική για τα δεδομένα παρακολούθησης στον τομέα των ψηφιακών πληρωμών

Η Επιτροπή οφείλει να αναπτύξει και να εφαρμόσει στρατηγική για την παρακολούθηση των δεδομένων στον τομέα των ψηφιακών πληρωμών (ιδίως όσον αφορά τις παρεμβάσεις στις τιμές και την ανοικτή τραπεζική) για να καθορίσει τα είδη των δεδομένων που απαιτούνται για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων πολιτικής, τις πηγές των εν λόγω δεδομένων, τη συχνότητα συλλογής δεδομένων και τις απαιτήσεις για την αποτελεσματική και αποδοτική συλλογή δεδομένων.

Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2027

108 Ο αντίκτυπος των πολιτικών της ΕΕ σε σχέση με τις ψηφιακές πληρωμές παραμένει σε μεγάλο βαθμό άγνωστος, καθώς η Επιτροπή δεν έχει αναπτύξει αποτελεσματικό σύστημα παρακολούθησης. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν έχει καθορίσει ειδικούς δείκτες για τη μέτρηση της πραγματικής ταχύτητας, του κόστους, της προσβασιμότητας και της διαφάνειας των πληρωμών, ούτε έχει θέσει τιμές-στόχο για τα διάφορα είδη πληρωμών. Αντίθετα, τέτοιες τιμές έχουν καθοριστεί από τη G20. Οι δείκτες αυτοί θα παρέχουν επίσης ένα χρήσιμο πλαίσιο για την Επιτροπή κατά την εκπόνηση νομοθετικών προτάσεων και την εκτίμηση του δυνητικού αντίκτυπού τους. Επιπλέον, κάτι που έχει ακόμη μεγαλύτερη βαρύτητα είναι το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν έχει πρόσβαση στα πλέον συναφή δεδομένα που βρίσκονται γενικά στην κατοχή των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών. Ορισμένες από τις δράσεις της Επιτροπής έχουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν τη διαφάνεια, την ταχύτητα και το κόστος των πληρωμών. Η ίδια αναμένει σημαντική πρόοδο ως προς την ταχύτητα χάρη στην αυξημένη χρήση των άμεσων πληρωμών στο μέλλον. Ωστόσο, η έλλειψη στοιχείων εξακολουθεί να αποτελεί παράγοντα-κλειδί που περιορίζει την ικανότητα της Επιτροπής να αξιολογεί τις εξελίξεις που συντελούνται στην ενωσιακή αγορά πληρωμών (βλέπε σημεία [62-77](#)).

Σύσταση 3 – Υποβολή προτάσεων για δείκτες επιδόσεων και καθορισμός τιμών-στόχων για τις ψηφιακές πληρωμές

Για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών της ΕΕ για τις πληρωμές, η Επιτροπή πρέπει να καθορίσει δείκτες για τη μέτρηση του κόστους, της ταχύτητας, της διαφάνειας και της προσβασιμότητας των ψηφιακών πληρωμών και να θέσει συγκεκριμένες τιμές-στόχους για αυτούς σε επίπεδο ΕΕ.

Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2025

109 Τέλος, η Επιτροπή έχει υλοποιήσει τις περισσότερες από τις βασικές δράσεις που ορίζονται στη [στρατηγική της για τις πληρωμές λιανικής](#) του 2020, αλλά δεν έλειψαν οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση (βλέπε σημεία [78-80](#)). Από την εμπειριστατωμένη επισκόπηση των βασικών δράσεων που σχετίζονταν με τρία επιλεγμένα θέματα διαπιστώθηκε ότι, ακόμη και οι δράσεις που υλοποιήθηκαν πλήρως, δεν πέτυχαν σε κάθε περίπτωση τους επιδιωκόμενους στόχους τους:

- Η αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας πελάτη έχει αποδειχθεί αποτελεσματική, αλλά οι απατεώνες έχουν προσαρμοστεί εκμεταλλευόμενοι τις πιστωτικές εντολές για να παρακάμψουν τα νέα μέτρα ασφαλείας. Το νέο σύστημα ευθύνης της ΕΕ που προτείνεται από την Επιτροπή επικεντρώνεται στην απάτη με πλαστοπροσωπία και δεν καλύπτει όλα τα είδη απάτης με πιστωτικές εντολές (βλέπε σημεία [81](#) και [88](#)).
- Όσον αφορά τις διακρίσεις που βασίζονται στην τοποθεσία των λογαριασμών πληρωμών, η Επιτροπή έχει εντείνει τις προσπάθειές της, αλλά δεν έχει κατορθώσει ακόμη να διασφαλίσει ότι οι πληρωμές δεν απορρίπτονται λόγω ξένου IBAN. Οι διακρίσεις αυτές εξακολουθούν να αποτελούν πραγματικό πρόβλημα για τους καταναλωτές σε ολόκληρη την ΕΕ, παρά το γεγονός ότι απαγορεύονται από τον κανονισμό για τον ΕΧΠΕ. Οι αποτελεσματικές προσπάθειες για την καταπολέμηση του προβλήματος αυτού παρεμποδίζονται από κανονιστικά κενά, όπως το γεγονός ότι η επιβολή του κανονισμού για τον ΕΧΠΕ δεν περιλαμβάνεται στο πεδίο των δραστηριοτήτων της EAT ή της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρχών. Οι κυρώσεις για διακρίσεις λόγω IBAN διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών και η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να αξιολογήσει αν οι κυρώσεις αυτές είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Οι διακρίσεις βάσει της τοποθεσίας των λογαριασμών πληρωμών οδήγησαν στην αυξημένη χρήση εικονικών IBAN, γεγονός που ενέχει διάφορους κινδύνους. Τέτοιους κινδύνους έχει ήδη εντοπίσει η EAT σε πρόσφατη έκθεσή της (βλέπε σημεία [89-96](#)).
- Στον τομέα της εποπτείας, η δράση της Επιτροπής έχει αποβεί άκαρπη ως προς τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικές χώρες της ΕΕ. Λόγω των αποκλινοσών ερμηνειών των κανόνων για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και την καταχώριση, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών πληρωμών βρίσκονται κατά κύριο λόγο σε χώρες στις οποίες οι κανόνες ερμηνεύονται ευνοϊκότερα. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν έδωσε συνέχεια στις εκκλήσεις των εθνικών αρχών για ενίσχυση των εποπτικών εξουσιών τους όσον αφορά τις μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας με εκτεταμένα δίκτυα πελατών (βλέπε σημεία [97-102](#)).

Σύσταση 4 – Καταπολέμηση των διακρίσεων που βασίζονται στην τοποθεσία των λογαριασμών πληρωμών με καλύτερους κανόνες επιβολής και ανάλυση των εικονικών λογαριασμών πληρωμών

Η Επιτροπή οφείλει:

- α) να προτείνει να συμπεριληφθεί στον [κανονισμό \(ΕΕ\) 2017/2394](#) παραπομπή στον [κανονισμό για τον ΕΧΠΕ](#) σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών·
- β) να προτείνει να συμπεριληφθεί η επιβολή του [κανονισμού για τον ΕΧΠΕ](#) στο πεδίο των δραστηριοτήτων της EAT·
- γ) να αξιολογήσει διεξοδικά αν τα εικονικά IBAN απαιτούν περαιτέρω δράση σε επίπεδο ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τους κινδύνους που αναφέρονται στην έκθεση της EAT.

Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2027

Σύσταση 5 – Ενίσχυση των προσπαθειών για την επίτευξη ισότιμων όρων ανταγωνισμού όσον αφορά τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και την εποπτεία

Η Επιτροπή οφείλει:

- α) να παράσχει λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και την καταχώριση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών στις εθνικές αρμόδιες αρχές·
- β) να επικαιροποιήσει τις κατευθυντήριες γραμμές της σχετικά με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, ώστε να αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες τεχνολογικές απαιτήσεις·
- γ) να προβεί σε εκτίμηση της ανάγκης να εισαγάγει μέτρα για την ενίσχυση της ενδο-ομιλικής διαφάνειας των μεγάλων εταιρειών τεχνολογίας και να καθιερώσει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών για αποτελεσματικότερη εποπτεία σε επίπεδο κρατών μελών.

Ημερομηνία-στόχος: στοιχεία α) και β) τέλος του 2024, στοιχείο γ) μέσα του 2028

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Mihails Kozlons, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 26ης Νοεμβρίου 2024.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy
Πρόεδρος

Παράρτημα

Παράρτημα I — Το όραμα της Επιτροπής για τις πληρωμές λιανικής της ΕΕ

Η Επιτροπή καθόρισε στη [στρατηγική της για τις πληρωμές λιανικής](#) το όραμα και τους βασικούς πυλώνες των δράσεων.

Το **όραμα** της Επιτροπής είναι το εξής:

- οι πολίτες και οι επιχειρήσεις στην ΕΕ να επωφελούνται από ευρύ και ποικίλο φάσμα λύσεων πληρωμών υψηλής ποιότητας, οι οποίες υποστηρίζονται από μια ανταγωνιστική και καινοτόμο αγορά πληρωμών και βασίζονται σε ασφαλείς, αποτελεσματικές και προσβάσιμες υποδομές·
- να αναπτυχθούν εγχώριες και πανευρωπαϊκές λύσεις για τις πληρωμές, με σκοπό την υποστήριξη της οικονομικής και δημοσιονομικής κυριαρχίας της Ευρώπης· και
- η ΕΕ να συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση των διασυνοριακών πληρωμών με δικαιοδοσίες εκτός ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εμβασμάτων, στηρίζοντας με αυτόν τον τρόπο τον διεθνή ρόλο του ευρώ και την «ανοικτή στρατηγική αυτονομία» της ΕΕ.

Η στρατηγική της Επιτροπής επικεντρώνεται σε τέσσερις αλληλένδετους **βασικούς πυλώνες**:

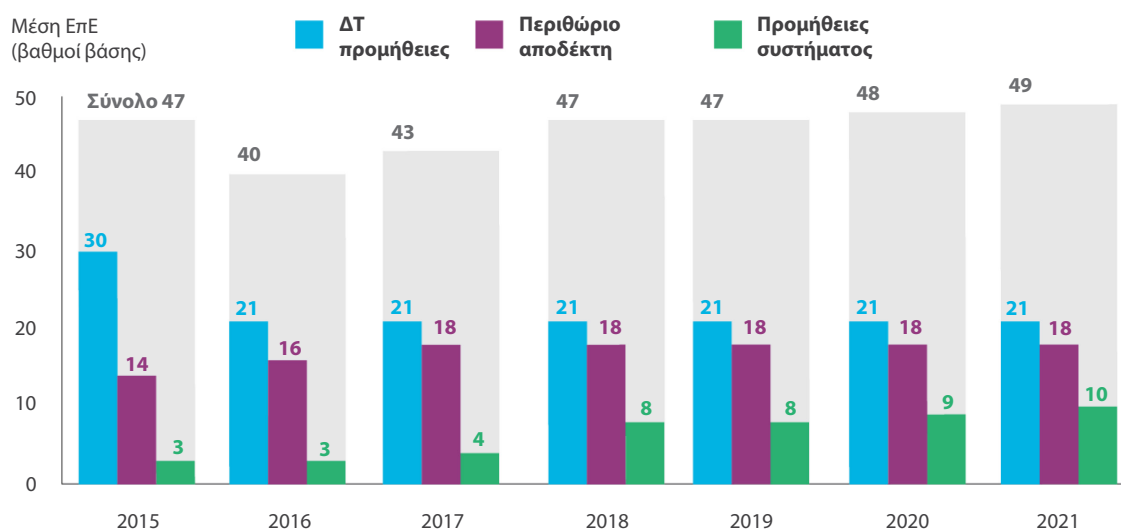
- λύσεις ολοένα και περισσότερο ψηφιακών και άμεσων πληρωμών πανευρωπαϊκής εμβέλειας·
- καινοτόμες και ανταγωνιστικές αγορές πληρωμών λιανικής·
- αποτελεσματικά και διαλειτουργικά συστήματα πληρωμών λιανικής και άλλες υποδομές υποστήριξης· και
- αποτελεσματικές διεθνείς πληρωμές, συμπεριλαμβανομένων των εμβασμάτων.

Παράρτημα II – Πρόσφατες μελέτες σχετικά με τις επιβαρύνσεις των εμπόρων

Κατά τον εν προκειμένω έλεγχο, εντοπίσαμε τρεις μελέτες από τις οποίες προκύπτει ότι οι επιβαρύνσεις των εμπόρων, εκτός από τις διατραπεζικές προμήθειες, δεν είναι αμελητέες.

Πρώτον, από τη μελέτη του 2021 με τίτλο *Scheme Fee Study* των CMSPI & Zephyre προκύπτει ότι η μείωση των διατραπεζικών προμηθειών μετά τη θέσπιση του κανονισμού για τις διατραπεζικές προμήθειες αντισταθμίστηκε, με την πάροδο του χρόνου, από την αύξηση άλλων συνιστωσών των επιβαρύνσεων των εμπόρων – κυρίως των προμηθειών συστήματος. Σύμφωνα με την εν λόγω μελέτη, το 2021 οι διατραπεζικές προμήθειες αντιπροσώπευαν μόνο το 43 % των επιβαρύνσεων των εμπόρων, ενώ το υπόλοιπο 57 % αποτελούνταν από το περιθώριο του αποδέκτη και τις προμήθειες συστήματος (βλέπε [γράφημα 9](#)).

Γράφημα 9 — Σύθεση των επιβαρύνσεων των εμπόρων 2015-2021

ΔΤ προμήθειες: Διατραπεζικές προμήθειες, ΕπΕ: Επιβαρύνσεις των εμπόρων.

Πηγή: CMSPI & Zephyre Scheme Fee Study (2021).

Δεύτερον, το EHI Retail Institute e.V. δημοσιεύει ετήσια έκθεση σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών στον τομέα λιανικής στη Γερμανία. Βάσει στοιχείων του 2023, το EHI Retail Institute e.V. Διαπίστωσε ότι οι προμήθειες πιστωτικών καρτών για τα διεθνή συστήματα καρτών κυμαίνονται από 0,47 % για τους μεγάλους εμπόρους έως

1,81 % για τους μικρούς εμπόρους, σημαντικά υψηλότερες από τα ανώτατα όρια διατραπεζικής προμήθειας⁷⁵.

Τρίτον, το 2024 η Επιτροπή ανέθεσε τη διενέργεια μελέτης στη Valdani Vicari & Associati (VVA) και σε παγκόσμια εταιρεία συλλογής δεδομένων (GDCC) για την ανάλυση των νέων εξελίξεων στις αγορές πληρωμών με κάρτα, συμπεριλαμβανομένων των διατραπεζικών προμηθειών και των επιβαρύνσεων των εμπόρων. Από τη μελέτη που κάλυψε 11 κράτη μέλη διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι το 2022 οι επιβαρύνσεις των εμπόρων για χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες ανέρχονταν σε 0,44 % και 0,60 % αντίστοιχα⁷⁶, ποσοστό επίσης σημαντικά υψηλότερο από τα ανώτατα όρια διατραπεζικής προμήθειας. Λαμβανομένων υπόψη των περιορισμένων διαθέσιμων δεδομένων, οι εμπειρογνώμονες δεν ήταν σε θέση να διενεργήσουν ολοκληρωμένη ανάλυση. Για τους σκοπούς της μελέτης, δεν κατέστη δυνατή η συλλογή δεδομένων σχετικά με τα διεθνή συστήματα καρτών, μεταξύ άλλων λόγω των συμφωνιών μη δημοσιοποίησης.

⁷⁵ EHI, *Studie: Zahlungssysteme im Einzelhandel 2023*, 2023.

⁷⁶ Hausemer, P., Patroclou, N., Bosch Chen, I., Gorman, N. et al., *Study on developments in card-based payment markets*, 2024.

Παράρτημα III — Βασικές δράσεις που αξιολογήθηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου

Βασική δράση	Μέχρι πότε;	Καλύπτεται από;	Υλοποιήθηκε;	Εγκαίρως;
1) Η Επιτροπή θα εξετάσει τον αριθμό των ΠΥΠ καθώς και τον αριθμό των λογαριασμών που μπορούν να αποστέλλουν και να λαμβάνουν άμεσες μεταφορές πίστωσης στον ΕΧΠΕ.	2020	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SWD(2022) 546 final Σημεία 66-68	Ναι	Όχι
2) Η Επιτροπή θα εκτιμήσει αν οι αριθμοί αυτοί είναι ικανοποιητικοί και θα αποφασίσει αν είναι σκόπιμο να προτείνει νομοθεσία.	2021	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SWD(2022) 546 final Σημεία 66-68	Ναι	Όχι
3) Η Επιτροπή θα αξιολογήσει αν θα ήταν σκόπιμο να επιβληθεί η υποχρέωση συμμετοχής των σχετικών ενδιαφερομένων στο σύνολο, ή σε υποσύνολο, των πρόσθετων λειτουργικών δυνατοτήτων του συστήματος άμεσης μεταφοράς πίστωσης ΕΧΠΕ.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SWD(2022) 546 final Σημεία 66-68	Ναι	ά.α.

Βασική δράση	Μέχρι πότε;	Καλύπτεται από;	Υλοποιήθηκε;	Εγκαίρως;
4) Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τον βαθμό στον οποίο τα υφιστάμενα μέτρα της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών (παραδείγματος χάριν, δικαιώματα επιστροφής χρημάτων) μπορούν να παρέχουν στους καταναλωτές που πραγματοποιούν άμεσες πληρωμές το υψηλό επίπεδο προστασίας που προσφέρουν άλλα μέσα πληρωμών.	Κατά την επανεξέταση της PSD2	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SWD(2022) 546 final Σημεία 66-68	Ναι	Όχι, λόγω της καθυστερημένης έναρξης της επανεξέτασης της PSD
5) Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τον αντίκτυπο των επιβαρύνσεων που επιβάλλονται στους καταναλωτές για τις άμεσες πληρωμές και, κατά περίπτωση, θα απαιτήσει να μην είναι υψηλότερες από τις επιβαρύνσεις που επιβάλλονται για τις τακτικές μεταφορές πίστωσης.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SWD(2022) 546 final Σημεία 66-68	Ναι	ά.α.
6) Η Επιτροπή θα εξετάσει αν πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κρίσεων στα συστήματα πληρωμών και για τη διασφάλιση της λήψης ορθών μέτρων μετριασμού του κινδύνου ρευστότητας για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που προκύπτει από την ταχεία και εύκολη εκροή χρηματικών ποσών μέσω των άμεσων πληρωμών.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: SWD(2022) 546 final	Ναι	ά.α.

Βασική δράση	Μέχρι πότε;	Καλύπτεται από;	Υλοποιήθηκε;	Εγκαίρως;
7) Στο πλαίσιο των άμεσων πληρωμών, η Επιτροπή θα διερευνήσει αν πρέπει να ληφθούν πρόσθετα μέτρα για την αντιμετώπιση άλλων ειδικών κινδύνων, όπως η νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και συναφή κύρια αδικήματα.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SWD(2022) 546 final	Ναι	ά.α.
8) Η Επιτροπή θα διερευνήσει τη σκοπιμότητα της ανάπτυξης ενός σήματος, συνοδευόμενου από εμφανές λογότυπο, για επιλέξιμες πανευρωπαϊκές λύσεις πληρωμών.	2023	Εκκρεμεί η διερεύνηση από την Επιτροπή	Όχι	Όχι
9) Η Επιτροπή θα διερευνήσει τρόπους διευκόλυνσης της ανάπτυξης ευρωπαϊκών προδιαγραφών για τις ανέπαφες πληρωμές με κάρτα, παραδείγματος χάριν μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ.	2023	Εκκρεμεί η διερεύνηση από την Επιτροπή	Όχι	Όχι
10) Η Επιτροπή θα στηρίξει τον εκσυγχρονισμό και την απλούστευση των διευκολύνσεων αποδοχής πληρωμών των εμπόρων της ΕΕ, παραδείγματος χάριν παρέχοντας τη δυνατότητα έκδοσης ηλεκτρονικών αποδείξεων από τις ταμειακές μηχανές.	2023	Εκκρεμεί η στήριξη της Επιτροπής	Όχι	Όχι
11) Η Επιτροπή υπενθυμίζει στις αρμόδιες εθνικές αρχές τις υποχρεώσεις επιβολής που υπέχουν βάσει του κανονισμού για τον ΕΧΠΕ.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Σημείο 94	Ναι	ά.α.

Βασική δράση	Μέχρι πότε;	Καλύπτεται από;	Υλοποιήθηκε;	Εγκαίρως;
12) Η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στο πλαίσιο του κανονισμού για τον ΕΧΠΕ και θα κινεί τις αναγκαίες διαδικασίες επί παραβάσει.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Σημεία 94-95	Ναι	ά.α.
13) Η Επιτροπή θα διερευνήσει τρόπους προώθησης της χρήσης της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης (eID) προκειμένου να υποστηριχθεί η τήρηση των απαιτήσεων αυστηρής εξακρίβωσης ταυτότητας πελάτη.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Νομοθετική πρόταση για τη θέσπιση πλαισίου για την ευρωπαϊκή ψηφιακή ταυτότητα	Ναι	ά.α.
14) Η Επιτροπή θα εκπονήσει μελέτη σχετικά με το επίπεδο αποδοχής των ψηφιακών πληρωμών στην ΕΕ.	2022	Η μελέτη εκκρεμεί	Όχι	Όχι
15) Για τη στήριξη της έκδοσης ψηφιακού ευρώ, η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με την ΕΚΤ για τους στόχους και τις επιλογές πολιτικής διασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο συμπληρωματικότητας.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Νομοθετική πρόταση για τη θέσπιση του ψηφιακού ευρώ	Ναι	ά.α.
16) Η Επιτροπή θα ξεκινήσει τη συνολική επανεξέταση της εφαρμογής και των επιπτώσεων της PSD2.	2021	Νομοθετικές προτάσεις για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSR/PSD3) Σημεία 18-21	Ναι	Όχι

Βασική δράση	Μέχρι πότε;	Καλύπτεται από;	Υλοποιήθηκε;	Εγκαιρώς;
17) Η Επιτροπή σχεδιάζει να υποβάλει νομοθετική πρόταση για ένα πλαίσιο ανοικτής χρηματοδότησης.	2022	Οι νομοθετικές προτάσεις σχετικά με το πλαίσιο πρόσβασης σε χρηματοοικονομικά δεδομένα (FIDAR) Σημείο 51	Ναι	Όχι
18) Η Επιτροπή πρέπει να παρακολουθεί προσεκτικά την εφαρμογή των απαιτήσεων αυστηρής εξακρίβωσης ταυτότητας πελάτη.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SWD(2023) 231 final	Ναι	ά.α.
19) Η Επιτροπή θα προβεί σε απολογισμό των επιπτώσεων της αυστηρής εξακρίβωσης ταυτότητας πελάτη στο επίπεδο της απάτης στον τομέα των πληρωμών στην ΕΕ και θα διερευνήσει αν πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο λήψης πρόσθετων μέτρων για την αντιμετώπιση νέων μορφών απάτης.	Κατά την επανεξέταση της PSD2	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SWD(2023) 231 final	Ναι	Όχι, λόγω της καθυστερημένης έναρξης της επανεξέτασης της PSD
20) Η Επιτροπή πρέπει να προτείνει κανονισμό σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα για τους χρηματοπιστωτικούς τομείς σε ολόκληρη την ΕΕ.	2020	Πρόταση για κανονισμό σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα (DORA)	Ναι	Ναι

Βασική δράση	Μέχρι πότε;	Καλύπτεται από;	Υλοποιήθηκε;	Εγκαιρώς;
21) Η Επιτροπή θα επανεξετάσει τα υφιστάμενα νομικά όρια για τις ανέπαφες πληρωμές.	Κατά την επανεξέταση της PSD2	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SWD(2023) 231 final	Ναι	Όχι, λόγω της καθυστερημένης έναρξης της επανεξέτασης της PSD
22) Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τυχόν νέους κινδύνους που απορρέουν από μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες.	Κατά την επανεξέταση της PSD2	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SWD(2023) 231 final	Ναι	Όχι, λόγω της καθυστερημένης έναρξης της επανεξέτασης της PSD
23) Η Επιτροπή θα αξιολογήσει επίσης την επάρκεια των εξαιρέσεων που απαριθμούνται στην PSD2 και θα αξιολογήσει την ανάγκη αλλαγών στις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας, λειτουργίας και προστασίας των καταναλωτών.	Κατά την επανεξέταση της PSD2	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SWD(2023) 231 final	Ναι	Όχι, λόγω της καθυστερημένης έναρξης της επανεξέτασης της PSD
24) Η Επιτροπή θα ευθυγραμμίσει την PSD2 και την οδηγία για το ηλεκτρονικό χρήμα, συμπεριλαμβάνοντας την έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος ως υπηρεσία πληρωμών στη νομοθετική πρόταση για τις υπηρεσίες πληρωμών.	Κατά την επανεξέταση της PSD2	Νομοθετικές προτάσεις για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD3/PSR)	Ναι	Όχι, λόγω της καθυστερημένης έναρξης της επανεξέτασης της PSD
25) Η Επιτροπή θα προβλέψει την υπαγωγή των εκδοτών κερμάτων ηλεκτρονικού χρήματος σε πρόσθετες διατάξεις που συμπληρώνουν την οδηγία για το ηλεκτρονικό χρήμα.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Κανονισμός για τα κρυπτοστοιχεία	Ναι	ά.α.

Βασική δράση	Μέχρι πότε;	Καλύπτεται από;	Υλοποιήθηκε;	Εγκαιρώς;
26) Η Επιτροπή θα εξασφαλίσει, όπου κρίνεται αναγκαίο, κατάλληλες διασυνδέσεις μεταξύ της εποπτείας των υπηρεσιών πληρωμών και της επίβλεψης των συστημάτων, των καθεστώτων και των μέσων πληρωμών.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Εκκρεμεί η αξιολόγηση των κατάλληλων διασυνδέσεων από την Επιτροπή	Όχι	ά.α.
27) Η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού ώστε να συμπεριλαμβάνονται τα ιδρύματα πληρωμών.	2020	Τροποποίηση της οδηγίας σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού	Ναι	Όχι
28) Η Επιτροπή θα εξετάσει αν είναι σκόπιμο να προτείνει νομοθεσία με στόχο τη διασφάλιση δικαιώματος πρόσβασης σε τεχνικές υποδομές, υπό δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους όρους.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Κανονισμός σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών	Ναι	ά.α.
29) Η Επιτροπή αναμένει από τους σχετικούς φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων πληρωμών να διευκολύνουν τις διασυνδέσεις μεταξύ των ευρωπαϊκών συστημάτων και των συστημάτων άμεσων πληρωμών τρίτων χωρών.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Αναμένεται η έκβαση των προσδοκιών της Επιτροπής	Όχι	ά.α.
30) Η Επιτροπή ζητεί την εφαρμογή καθολικών διεθνών προτύπων, όπως το ISO 20022.	2022	Εκκρεμεί η διατύπωση αιτήματος από την Επιτροπή Σημεία 70-71	Ναι	Όχι

Βασική δράση	Μέχρι πότε;	Καλύπτεται από;	Υλοποιήθηκε;	Εγκαιρώς;
31) Η Επιτροπή ενθαρρύνει τους ΠΥΠ να χρησιμοποιούν την παγκόσμια πρωτοβουλία πληρωμών (GPI) της Εταιρείας Παγκόσμιων Διατραπεζικών Χρηματοπιστωτικών Τηλεπικοινωνιών (SWIFT).	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Εκκρεμούν οι ενέργειες ενθάρρυνσης από την Επιτροπή	Όχι	ά.α.
32) Η Επιτροπή θα αξιολογήσει αν υπάρχει ανάγκη βελτίωσης της διαφάνειας για τις διασυνοριακές διεθνείς συναλλαγές.	Κατά την επανεξέταση της PSD2	Σημείο 65	Ναι	Όχι, λόγω της καθυστερημένης έναρξης της επανεξέτασης της PSD
33) Δεδομένου ότι οι άμεσες πληρωμές καθίστανται επίσης ο κανόνας σε διεθνές επίπεδο, η Επιτροπή θα αξιολογήσει, στο πλαίσιο της επανεξέτασης της οδηγίας PSD2, αν είναι σκόπιμο να απαιτείται ο μέγιστος χρόνος εκτέλεσης στις διμερείς συναλλαγές να ισχύει και για τις μονομερείς συναλλαγές.	Κατά την επανεξέταση της PSD2	Εκκρεμεί η αξιολόγηση της Επιτροπής	Όχι	Όχι
34) Η Επιτροπή παρακολουθεί με ενδιαφέρον τις σε εξέλιξη εργασίες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών όσον αφορά την πιθανή περαιτέρω εναρμόνιση των επιχειρηματικών κανόνων και των προτύπων ανταλλαγής μηνυμάτων για τις μονομερείς συναλλαγές. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει αν είναι αναγκαίο τα μέτρα αυτά να καταστούν υποχρεωτικά.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Εκκρεμεί η αξιολόγηση της Επιτροπής	Όχι	ά.α.

Βασική δράση	Μέχρι πότε;	Καλύπτεται από;	Υλοποιήθηκε;	Εγκαίρως;
35) Η Επιτροπή ενθαρρύνει τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών για τη στήριξη του τομέα των εμβασμάτων, με την προϋπόθεση της ανάληψης δεσμεύσεων των παρόχων υπηρεσιών εμβασμάτων για τη σταδιακή μείωση του κόστους των υπηρεσιών εμβασμάτων με την πάροδο του χρόνου.	Δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία	Εκκρεμούν οι ενέργειες ενθάρρυνσης από την Επιτροπή	Όχι	ά.α.

Παράρτημα IV — Συστάσεις των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την εποπτεία των υπηρεσιών πληρωμών

Ενδιαφερόμενο μέρος	Ημερομηνία	Περιεχόμενο της σύστασης
EAA	1.2021 και 2.2024	Οι ΕΑΑ προσδιόρισαν το μοντέλο της «λευκής ετικέτας» των BigTech ως μελλοντική πρόκληση. Οι εταίροι λευκής ετικέτας συνάπτουν συμβατικές συμφωνίες με πιστωτικά ιδρύματα ή ιδρύματα πληρωμών χρησιμοποιώντας την επωνυμία τους για να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών για τις οποίες δεν διαθέτουν άδεια. Ως πρώτο βήμα, οι ΕΑΑ τάσσονται υπέρ της αύξησης της διαφάνειας όσον αφορά τις μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας με ενδο-ομιλικές συνδέσεις εκτεταμένων δικτύων πελατών (BigTech) και, ως δεύτερο βήμα, υπέρ της αντιμετώπισης των ανεπαρκών εποπτικών εξουσιών. Συνολικά, οι ΕΑΑ θεωρούν ότι πρέπει να βελτιωθεί η επικοινωνία μεταξύ των αρχών του χρηματοπιστωτικού τομέα που εποπτεύουν τις θυγατρικές των BigTech που παρέχουν χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, δημιουργώντας ένα κοινό σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών ⁷⁷ .

⁷⁷ FISMA 2021/OP/0002, ESA 2022 01 και JC 2024 02.

Ενδιαφερόμενο μέρος	Ημερομηνία	Περιεχόμενο της σύστασης
Κοινή απάντηση εποπτικών αρχών (EAT, EIOPA, ESMA)	1.2022	Οι ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές τόνισαν την ανάγκη επικαιροποίησης της ερμηνευτικής ανακοίνωσης του 1997 σχετικά με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών από τις τράπεζες. Οι κοινές εποπτικές αρχές θεωρούν ότι στην ανακοίνωση της Επιτροπής πρέπει να συνεκτιμηθούν οι τεχνολογικές εξελίξεις για να καθοριστεί τότε μια ψηφιακή δραστηριότητα συνιστά διασυνοριακή παροχή (παραδείγματος χάριν, ηλεκτρονική τραπεζική εξυπηρέτηση, τραπεζικές συναλλαγές μέσω κινητού τηλεφώνου) ⁷⁸ .
EAT	1.2023	Η EAT πρότεινε στην Επιτροπή να αποσαφηνίσει τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης, τα κριτήρια καταλληλότητας της διαχείρισης και τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν οι αιτούντες για να εξασφαλίσουν επαρκή τοπική υπόσταση για τα ιδρύματα πληρωμών ⁷⁹ .
EAA	2.2024	Οι EAA προσδιόρισαν ότι οι κοινοποιήσεις χαμηλής ποιότητας για τις διασυνοριακές υπηρεσίες αποτελούν πρόβλημα. Οι EAA αναφέρθηκαν σε θυγατρικές ΠΥΠ οι οποίες ενημέρωσαν την αρχή της χώρας προέλευσης σχετικά με την πρόθεσή τους να παρέχουν τις ίδιες υπηρεσίες σε όλα τα κράτη μέλη, παρότι τελικά οι υπηρεσίες παρέχονταν μόνο σε λίγα κράτη μέλη. Σε άλλες περιπτώσεις, οι υπηρεσίες παρέχονταν σε περισσότερα κράτη μέλη από ό,τι είχαν κοινοποιηθεί στην αρχή της χώρας προέλευσης ⁸⁰ .

⁷⁸ [ESA 2022 01](#) και [EBA report on potential impediments to the cross-border provision of banking and payment services](#)

⁷⁹ Σύμφωνα με το [JC 2024 02](#), η τοπική υπόσταση απαιτεί από τα ιδρύματα πληρωμών να έχουν την «καταστατική έδρα» τους στο κράτος μέλος καταχώρισης και να ασκούν εκεί τουλάχιστον μέρος των δραστηριοτήτων τους στον τομέα των υπηρεσιών πληρωμών (PSD2, άρθρο 11).

⁸⁰ [FISMA 2021/OP/0002](#), σ. 110 και 163· [JC 2024 02](#).

Συντομογραφίες

ΕΑΑ: Εθνική αρμόδια αρχή

ΕΑΤ: Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

ΕΧΠΕ: Ενιαίος Χώρος Πληρωμών σε ευρώ

Κωδικός QR: Κωδικός ταχείας απόκρισης

ΠΥΠ: Πάροχος υπηρεσιών πληρωμών

G20: Ομάδα των είκοσι

IBAN: Διεθνής αριθμός τραπεζικού λογαριασμού

ISO: Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης

PSD2: Οδηγία σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών από το 2015

PSD3: Οδηγία σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών (νομοθετική πρόταση του 2023)

PSR: Κανονισμός σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών (νομοθετική πρόταση του 2023)

Γλωσσάριο

Απάτη με εγκεκριμένες πιστωτές εντολές: Ένα πρόσωπο εξαπατάται ώστε να εγκρίνει πληρωμή σε απατεώνα.

Απάτη με πλαστοπροσωπία: Υποκατηγορία απάτης με πιστωτική εντολή. Απατεώνες που προσφεύγουν στην πλαστοπροσωπία γνωστού και αξιόπιστου μέρους για να χειραγωγήσουν ένα πρόσωπο ώστε να εγκρίνει μια πληρωμή.

Διακρίσεις λόγω IBAN: Πληρωμές στον ενιαίο χώρο πληρωμών σε ευρώ που μπορούν να γίνουν μόνον από ή προς εθνικό λογαριασμό πληρωμών σε ευρώ.

Ψηφιακό πορτοφόλι: Ασφαλής ψηφιακή πλατφόρμα που δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες να διαχειρίζονται τις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης, αποστολής ή λήψης χρηματικών ποσών διαδικτυακά.

BigTech: Μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας με εκτεταμένα δίκτυα πελατών

G20: Διεθνές φόρουμ που αποτελείται από 19 χώρες, την ΕΕ και την Αφρικανική Ένωση, οι οποίες εκπροσωπούν τις μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου.

Απαντήσεις της Επιτροπής

<https://www.eca.europa.eu/el/publications/sr-2025-01>

Χρονογραμμή

<https://www.eca.europa.eu/el/publications/sr-2025-01>

Κλιμάκιο ελέγχου

Στις ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργεί το κλιμάκιο επί πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπο ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου IV (Ρύθμιση των αγορών και ανταγωνιστική οικονομία), του οποίου προεδρεύει ο Mihails Kozlons, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν η Ildikó Gáll-Pelcz, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενη από την Claudia Kinga Bara, προϊσταμένη του ιδιαίτερου γραφείου της, τον Zsolt Varga, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο της, την Kamila Lepkowska, διοικητικό στέλεχος, τον Helmut Kern, υπεύθυνο έργου, και τους Armin Hosp, Ιωάννη Στέρπη, Ezio Guglielmi και Shane Enright, ελεγκτές. Η Alexandra Damir-Binzaru παρείχε γραφιστική υποστήριξη και ο Michael Pyper γλωσσική υποστήριξη.

Ildikó Gáll-Pelcz

Claudia Kinga Bara

Zsolt Varga

Kamila Lepkowska

Helmut Kern

Armin Hosp

Ιωάννης Στέρπης

Ezio Guglielmi

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2025

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, τα λογότυπα και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

HTML	ISBN 978-92-849-3599-4	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/5140594	QJ-01-24-039-EL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-3600-7	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/3580962	QJ-01-24-039-EL-N

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΚΘΕΣΗ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, [ειδική έκθεση 01/2025](#), με τίτλο «Ψηφιακές πληρωμές στην ΕΕ – Πρόοδος προς ασφαλέστερες, ταχύτερες και φθηνότερες πληρωμές, παρά τα εναπομένοντα κενά», Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2025.

Οι ψηφιακές πληρωμές, δηλαδή η ηλεκτρονική ανταλλαγή χρηματικών ποσών, συχνά μέσω φορητών συσκευών, αποτελούν παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης. Μόνο το 2023, οι ηλεκτρονικές πληρωμές στις λιανικές πωλήσεις στην ΕΕ υπερέβησαν το 1 τρισεκατομμύριο ευρώ. Εξετάσαμε την προσέγγιση που έχει υιοθετήσει η ΕΕ αναφορικά με τις ψηφιακές πληρωμές και, συγκεκριμένα, κατά πόσον το κανονιστικό πλαίσιο δημιουργεί συνθήκες για ασφαλέστερες, ταχύτερες και φθηνότερες ψηφιακές πληρωμές. Διαπιστώσαμε ότι η προσέγγιση της ΕΕ έχει συμβάλει στη βελτίωση των συνθηκών που απαιτούνται για τις ψηφιακές πληρωμές, παρόλο που το πλαίσιο απαιτεί κάποια προσοχή σε ορισμένους τομείς, κυρίως όσον αφορά τις παρεμβάσεις στις τιμές και την κοινοχρησία στοιχείων λογαριασμών. Διατυπώνουμε διάφορες εισηγήσεις προς την Επιτροπή, όπως μεταξύ άλλων τον καθορισμό σαφών κριτηρίων για τις παρεμβάσεις στις τιμές στον τομέα των ψηφιακών πληρωμών και την περιοδική επανεξέτασή τους, καθώς και την ανάπτυξη και την εφαρμογή στρατηγικής για την παρακολούθηση των δεδομένων.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

12, rue Alcide De Gasperi

1615 Luxembourg

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/contact

Ιστότοπος: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors